

III. ULUSAL TROPİKAL HASTALIKLAR KONGRESİ

06-09 Kasım 2006
Diyarbakır

Program ve Özet Kitabı

Düzenleyenler:
Türkiye Parazitoloji Derneği
Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti
Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları
(KLİMİK) Derneği
ve
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

III. Ulusal Tropikal Hastalıklar Kongresi
6 - 9 Kasım 2006, Diyarbakır

<http://www.tropikal2006.org>

Onursal Başkan

Prof. Dr. Fikri CANORUÇ
Dicle Üniversitesi Rektörü

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Kongre Başkanları

Prof. Dr. M. Ali ÖZCEL
Prof. Dr. Özdem ANĞ
Prof. Dr. Haluk ERAKSOY

Kongre Bilimsel Sekreterleri

Prof. Dr. Mucide AK
Prof. Dr. Ali AĞAÇFIDAN
Uzm. Dr. Taner YILDIRMAK

Kongre Saymanları

Prof. Dr. Ahmet ÜNER
Prof. Dr. Dilek YAYLALI
Prof. Dr. Necla TÜLEK

Üyeler

Prof. Dr. Çiler AKISÜ	Uzm. Dr. Nur BENZONANA	Prof. Dr. Ahmet ÖZBİLGİN
Uzm. Dr. Servet ALAN	Prof. Dr. Ramazan İNCİ	Prof. Dr. Recep ÖZTÜRK
Prof. Dr. Celal AYAZ	Prof. Dr. İftihar KÖKSAL	Prof. Dr. Ayşe YÜCE
Prof. Dr. Çiğdem BAL	Prof. Dr. Yusuf ÖZBEL	

Yerel Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Eralp ARIKAN (Başkan)		
Prof. Dr. Ömer METE	Doç. Dr. Nezahat AKPOLAT	Dr. Sevim MEŞE
Prof. Dr. Kadri GÜL	Yrd. Doç. Dr. Tuncer	Dr. Heval DİLEK
Prof. Dr. Adnan SUAY	ÖZEKİNCİ	Dr. Arzu ONUR
Prof. Dr. Mahmut METE	Yrd. Doç. Dr. Mustafa	Dr. Barış GÜLHAN
Prof. Dr. Selahattin ATMACA	Kemal ÇELEN	Dr. Erdal ÖZBEK
Prof. Dr. Salih HOŞOĞLU	Dr. Murat GEDİK	Bio. Şebnem NERGİZ
Doç. Dr. Faruk GEYİK	Dr. Hakan TEMİZ	

Bilimsel Kurul

Prof. Dr. Muhsin AKBABA	Prof. Dr. Abdullah İNCİ
Prof. Dr. Necmi AKSARAY	Prof. Dr. Zafer KARAER
Prof. Dr. Varol AKSUNGUR	Prof. Dr. Ali KAYA
Prof. Dr. M. Ziya ALKAN	Prof. Dr. Metin KORKMAZ
Doç. Dr. Gönül ASLAN	Prof. Dr. Latife MAMIKOĞLU
Prof. Dr. Bilgehan AYGEN	Doç. Dr. Oral ÖNCÜL
Prof. Dr. Selim BADUR	Prof. Dr. Ahmet Faik ÖNER
Prof. Dr. İclal BALCI	Prof. Dr. Yusuf ÖZBAL
Prof. Dr. Altınay BİLGİÇ	Prof. Dr. Kadri ÖZCAN
Prof. Dr. Emel BOZKAYA	Prof. Dr. Semra ÖZÇELİK
Prof. Dr. Ayşe BURGU	Prof. Dr. Seray ÖZENSOY TÖZ
Uzm. Dr. Turan BUZGAN	Uzm. Dr. Serdar ÖZER
Doç. Dr. Çağrı BÜKE	Doç. Dr. Nail ÖZGÜNEŞ
Prof. Dr. Ayşe ÇAKMAK	Doç. Dr. Serhan SAKARYA
Prof. Dr. Şaban ÇAVUŞLU	Yrd. Doç. Dr. Lütfü SAVAŞ
Doç. Dr. Hande DAĞCI	Prof. Dr. Fatma SIRMATEL
Prof. Dr. Şengül DERBENTLİ	Prof. Dr. Mehmet TANYÜKSEL
Uzm. Dr. Başak DOKUZOĞUZ	Prof. Dr. Okan TÖRE
Prof. Dr. Nazif DUMANLI	Prof. Dr. Nevin TURGAY
Prof. Dr. İ. Hakkı DÜNDAR	Doç. Dr. Hüseyin TURGUT
Doç. Dr. Nazif ELALDI	Prof. Dr. Emel TÜMBAY
Prof. Dr. Gürol EMEKDAŞ	Doç. Dr. Özlem TÜNGER
Prof. Dr. Hasan EREN	Uzm. Dr. Rüçhan TÜRKYILMAZ
Doç. Dr. Önder ERGÖNÜL	Prof. Dr. Fatma ULUTAN
Prof. Dr. Sibel ERGÜVEN	Prof. Dr. Şemsettin USTAÇELEBİ
Doç. Dr. Sema ERTUĞ	Prof. Dr. Ayşe WİLLKE
Uzm. Dr. Muzaffer FİNCANCI	Prof. Dr. Güler YAYLI
Prof. Dr. Deniz GÖKENGİN	Doç. Dr. Süleyman YAZAR
Doç. Dr. Levent GÖRENEK	Prof. Dr. Yıldız YEĞENOĞLU
Prof. Dr. Yüksel GÜRÜZ	Prof. Dr. O. Şadi YENEN
Prof. Dr. Ahmet KALKAN	Yrd. Doç. Dr. Fadile YILDIZ ZEYREK

Değerli Meslektaşlarımız,

Türkiye Parazitoloji Derneği, Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti, Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği ile Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin ortaklaşa düzenledikleri III. Ulusal Tropikal Hastalıklar Kongresi, 6-9 Kasım 2006'da Diyarbakır'da yapılacaktır.

Tropikal Hastalıklar, çeşitli yönleriyle her üç uzmanlık derneğinin ortak ilgi alanıdır. İlki 1998 yılında Van'da, ikincisi 2000 yılında Şanlıurfa'da yapılan Ulusal Tropikal Hastalıklar Kongresi'ni bu kez üç derneğin birlikte düzenlemesinin, verimli bir işbirliği için önemli bir fırsat olacağına inanıyoruz.

Kongremizin ev sahipliğini Dicle Üniversitesi üstlenmiştir. Özellikle genç meslektaşlarımızın katılımının fazla olmasını ümit etmekteyiz. Düzenlenecek etkinliklerle bilimsel açıdan olduğu kadar sosyal açıdan da doyurucu bir kongre olmasını hedefliyoruz.

İlgili tüm meslektaşlarımızı, ülkemizin tarihsel zenginliklerle dolu bir şehri olan Diyarbakır'daki kongremize katılarak deneyimlerimizi karşılıklı olarak paylaşmaya, insanlarımıza sunulacak sağlık hizmetinin niteliğini yükseltmek için yapılabilecekleri tartışmaya ve kongremizi zenginleştirmeye çağırıyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla.

**Prof. Dr.
M. Ali ÖZCEL**

**Türkiye Parazitoloji
Derneği
Başkanı**

**Prof. Dr.
Özdem ANĞ**

**Türk
Mikrobiyoloji
Cemiyeti
Başkanı**

**Prof. Dr.
Haluk ERAKSOY**

**Klinik Mikrobiyoloji
ve İnfeksiyon
Hastalıkları (Klinik)
Derneği Başkanı**

BİLİMSEL PROGRAM

05 Kasım 2006, Pazar KAYIT

15:00-19:00

6 Kasım 2006, Pazartesi

08:30 – 09:00 Açılış Töreni

09:00 – 09:45 **SITMA**

Açılış Oturum Başkanı : Prof. Dr. Eralp Arıkan
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Konuşmacı: Prof. Dr. M. Ali Özcel
Türkiye Parazitoloji Derneği Başkanı

09:45 – 10:15 Ara

10:15 – 11:45 **GRİP PANDEMİSİNE HAZIRLIK**

Simpozyum 1

Yönetenler:

Prof. Dr. Selim Badur
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Doç. Dr. Mustafa Ertek
Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanı

Kuş Gribi: Yeni Gelişmeler

Yrd. Doç. Dr. Tuncer Özekinci
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kuş Gribi: Olguların Değerlendirilmesi

Prof. Dr. Ahmet Faik Öner
Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kuş Gribi: Tanıda Ulusal Referans Laboratuvarının Rolü

Doç. Dr. Mustafa Ertek
Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanı

Kuş Gribi: Korunma ve Tedavi

Prof. Dr. Ali Kaya
Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi

Grip: Pandemi Senaryoları ve Ulusal Hazırlıklar

Dr. Yıldırım Bayazıt
Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

11:45 – 13:00 EPİDEMİK GASTROENTERİTLER

Simpozyum 2 Yönetenler:

Prof. Dr. Celal Ayaz
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Fatma Sırmatel
Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi

İnfeksiyöz Diyareler: Yeni Patojenler, Yeni Sorunlar

Prof. Dr. Necla Tülek
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi

Su ve Besin Kaynaklı Viral Gastroenterit Epidemileri

Doç. Dr. Yasemin Ersoy
İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kolera Salgınları ve Çevresel Risk Faktörleri

Prof. Dr. Fatma Sırmatel
Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi

13:00 – 14:00 Öğle Yemeği

14:00 – 14:30 GAP VE SAĞLIK PROJELERİ

Konferans 1 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Özdem Anğ
Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti Başkanı

Konuşmacı: Mustafa Kölmek
Başbakanlık GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkan Yrd.

14:30 – 15:30 ROTAVİRUSA KARŞI AŞILAMADA YENİ BİR ÇAĞ

(MSD İlaçları'nca Düzenlenmiştir)

Uydu Simpozyum Oturum Başkanı: Prof. Dr. Haluk Eraksoy
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi

Konuşmacı: Prof. Dr. Zafer Kurugöl
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

15:30 – 16:00 Ara

**16:00 – 16:30 ÖNEM KAZANAN ENDEMİK DİYARE ETKENİ
PARAZİTLER**

Konferans 2 Oturum Başkanı: Prof. Dr. M. Ali Özcel
Türkiye Parazitoloji Derneği Başkanı

Konuşmacı: Prof. Dr. Ahmet Üner
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

16:30-17:30 AMEBİASİSDE TANI ve TEDAVİ SORUNLARI

Simpozyum 3 Yönetenler:

Prof. Dr. Mucide Ak
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Levent Doğancı
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi

Amebiasis Tanısında Sorunlar

Prof. Dr. Levent Doğancı
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi

Amebiasis Tanısında Yeni Yaklaşımlar

Prof. Dr. Mucide Ak
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Amebiasis Tedavisinde Sorunlar

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kemal Çelen
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

19:00 - Açılış Kokteyli

07 Kasım 2006, Salı

09:00 – 09:45 TROPİKAL TIP: TARİHSEL BAKIŞ

Konferans 3 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Haluk Eraksoy
Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği Başkanı

Konuşmacı: Prof. Dr. O. Şadi Yenen
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi

09:45 – 11:15 KIRIM-KONGO KANAMALI ATEŞİ: GÜNCEL DURUM

Simpozyum 4 Yönetenler:

Prof. Dr. Mehmet Bakır
Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü

Uzm. Dr. Turan Buzgan
Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi'nin Türkiye'deki Durumu

Uzm. Dr. Turan Buzgan
Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi: Etyoloji ve Epidemiyoloji

Doç. Dr. M. Faruk Geyik
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi: Klinik Özellikler ve Tedavi

Uzm. Dr. Aysel Kocagül Çelikbaş
Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi

11:15 – 11:45 Ara

11:45 – 13:00 TROPİKAL HASTALIKLAR VE KENELER

Simpozyum 5 Yönetenler:

Prof. Dr. Zafer Karaer
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Prof. Dr. Ömer Mete
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kenelerle İlgili Genel Bilgiler

Prof. Dr. Zafer Karaer
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Türkiye'de Keneler

Prof. Dr. Bayram Ali Yukarı
Akdeniz Üniversitesi Burdur Veteriner Fakültesi

**Türkiye'de Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi'nin Çıktığı Bölgede
Kene Popülasyonu ve Hastalıkla İlişkisi**

Doç. Dr. Münir Aktaş
Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi

13:00 – 14:00 **Öğle Yemeği**

14:00 – 14:30 **İKLİM DEĞİŞİKLİKLERİ ve TROPİKAL HASTALIKLAR**

Konferans 4 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet Üner
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Konuşmacı: Prof. Dr. Ahmet Özbilgin
Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi

14:30 – 15:30 **TROPİKAL HASTALIKLARDA YENİ TANI YÖNTEMLERİ**

Simpozyum 6 Yönetenler:
Prof. Dr. Ahmet Özbilgin
Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Mehmet Tanyüksel
Gülhane Askeri Tıp Akademisi

Hızlı Tanı Yöntemleri
Prof. Dr. Mehmet Tanyüksel
Gülhane Askeri Tıp Akademisi

ELISA ve İmmünofluoresans Teknikleri
Prof. Dr. Metin Korkmaz
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Polimeraz Zincir Reaksiyonu
Prof. Dr. Yakut Akyön Yılmaz
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

15:30 – 16:00 **Ara**

16:00 – 17:00 **SEYAHAT İNFEKSİYONLARI**

Simpozyum 7 Yönetenler:
Prof. Dr. Hande Arslan
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Füsün Topçu
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Uçak Yolculukları ve İnfeksiyon Riski
Doç. Dr. Nurcan Baykam
Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Seyahat ve Legionella İnfeksiyonları
Prof. Dr. Hande Arslan
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi

Seyahat İnfeksiyonlarından Korunma
Uzm. Dr. Cengiz Uzun
Alman Hastanesi

17:00 – 18:30 SÖZLÜ BİLDİRİLER

Sözlü Bildiri

Başkanlar:

Prof. Dr. Yusuf Özbel
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. A. Yüksel Gürüz
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

- 01. İzmir- Urla Yöresinde *P. falciparum* ile Gelişen Sıtma Olgusu**
N. Sezak, S. Alp Çavuş, T. Karagenç, M. Erdenizmenli, N. Çakır s.15
- 02. Çukurova Bölgesinde Sıtma Epidemiyolojisi**
İS. Koltaş , D. Alptekin s.16
- 03. Çukurova Bölgesinde Kutanöz Leyişmanyoz Epidemiyolojisi**
İS. Koltaş, M. Demirkazık, İ. Kocaçiftçi, H. Aktaş, D. Alptekin, D. Özerdem, F. Eroğlu, G. Elgün s.17
- 04. Çukurova Bölgesinde Visseral Leyişmanyoz Epidemiyolojisi**
İS. Koltaş, D. Alabaz, M. Demirkazık, D. Alptekin, E. Kocabaş, E. Alhan, N. Aksaray s.18
- 05. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Araştırma Hastanesine Başvuran 0-15 Yaş Grubu İshalli Hastalarda *Cryptosporidium* sp. ve Diğer Bağırsak Parazitlerinin Dağılımı**
H. Yılmaz, Z. Taş Cengiz, M. Çiçek s.19
- 06. *Borrelia* Üretilen Üç Olgu**
E. Polat, V. Turhan, M. Aslan, B. Müsellim, B. Ertuğrul s.20

20:00 -

Gala Yemeği

8 Kasım 2006 Çarşamba

09:00 – 09:30 SEYAHATLER, GÖÇLER VE TÜBERKÜLOZ

Konferans 5 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayşe Yüce
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Konuşmacı: Prof. Dr. Meltem Uzun
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi

09:30 – 11:00 LEISHMANIASIS

Simpozyum 8 Yönetenler:
Prof. Dr. Yusuf Özbel
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Mehmet Ali Taş
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Türkiye’de Leishmaniasis Çalışmalarında Son Bilgiler
Prof. Dr. Yusuf Özbel
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Leishmania: Virülans Faktörleri
Doç. Dr. Nezahat Akpolat
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kutanöz Leishmaniasis: Klinik ve Tedavi
Prof. Dr. Sema Aytekin
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Türkiye’de Leishmaniasis Epidemiyolojisi ve Korunma
Dr. Vet. Hek. Ramazan Uzun
Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

11:00 – 11:30 Ara

11:30 – 12:30 YENİ ANTIİNFEKTİFLER ve DİRENÇ MEKANİZMALARI

Simpozyum 9 Yönetenler:
Prof. Dr. Deniz Gür
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Salih Hoşoğlu
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Oksazolidinonlar
Doç. Dr. Çağrı Büke
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Glisilsiklinler
Prof. Dr. Deniz Gür
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Antiparaziter İlaçlar
Prof. Dr. Sibel Ergüven
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

12:30 – 14:00 Öğle Yemeği

14:00 – 14:30 SAVAŞ, GÖÇ VE TROPİKAL HASTALIKLAR

Konferans 6 Oturum Başkanı: Uzm. Dr. Taner Yıldırımak
Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Konuşmacı: Doç. Dr. Oral Öncül
GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi

14:30 – 16:00 MIÇETOMLAR: AKTİNOMİÇETOM VE ÖMİÇETOM

Simpozyum 10 Yönetenler:
Prof. Dr. Emel Tümbay
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Prof. Dr. Sema Aytekin
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Etkenler ve Epidemiyoloji
Doç. Dr. Süleyha Hilmioğlu-Polat
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Klinik ve Sağaltım
Prof. Dr. Tuğrul Dereli
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Mikrobiyolojik Tanı
Prof. Dr. Ramazan İnci
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Türkiye’de Miçetom
Prof. Dr. Emel Tümbay
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

16:00 – 16:30 Ara

16:30 – 17:30 Poster Tartışması

Başkan: Prof. Dr. Mucide Ak

17:30 – 18:30 TÜRKİYE'DE FASCIOLOSIS

Simpozyum
11

Yönetenler:

Prof. Dr. Metin Korkmaz
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Kadri Gül
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Fasciolosis: Epidemiyoloji

Doç. Dr. Serap Gencer
Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Fasciolosis: Laboratuvar Tanısı

Prof. Dr. Metin Korkmaz
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Fasciolosis: Klinik Özellikler

Doç. Dr. Rabin Saba
Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

18:30 - Kapanış Töreni

Sorumlu ve Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mucide Ak

01. **Sıtma Tanısında Hızlı Tanı Testinin Önemi**
İ. KOCAÇİFTÇİ, İS. KOLTAŞ s.23
02. **Elazığ'da 1996 - 2004 Yılları Arasında Sıtma Epidemiyolojisi**
Salih KUK, Mehmet ÖZDEN, Mustafa KAPLAN s.23
03. **Malatya'da Son Yedi Yıl İçindeki Sıtma Olguları**
Ülkü KARAMAN, Metin ATAMBAY, Safa YAŞAR, Özlem MİMAN,
Nilgün DALDAL s.24
04. **Manisa İlinde 2002-2005 Yılları Arasında Saptanan Sıtma Olgularının Değerlendirilmesi**
Kamil AŞAR, Tuba TABAK, Ali A. KİLİMCİOĞLU, Galip KÖROĞLU,
Ahmet ÖZBİLGİN s.25
05. **Amfoterasin B ve Oral Flukanazol Tedavisine Yanıt Vermeyen Bir Kutanöz Leishmaniasis Olgusu**
Nilden TUYGUN, Gönül TANIR, Ayşegül TAYLAN ÖZKAN s.25
06. ***Haplophyllum myrtifolium* Bitkisinin *Leishmania tropica* Üzerine *in vivo* Etkisinin Araştırılması**
İpek ÖSTAN, Hüsnüye SAĞLAM, M. Emin LİMONCU, Hatice
ERTABAKLAR, Seray ÖZENSOY TÖZ, Yusuf ÖZBEL, Ahmet
ÖZBİLGİN s.26
07. **S.D.Ü. Araştırma ve Uygulama Hastanesi'ne Başvuran Reprodüktif Çağdaki Kadınlarda Toksoplazmozis Seroprevalansı**
Hayati GÜNEŞ, Selçuk KAYA, Emel SESLİ ÇETİN, Tekin TAŞ, Mustafa
DEMİRCİ s.27
08. **Çiğ Köftenin Yaygın Tüketildiği Şanlıurfa İlinde Kadınlarda *Toxoplasma* Seroprevalansı**
Fikret TEKAY, Erdal ÖZBEK s.28
09. **Hakkari İli Atlarında Toxoplasmosis, Brucellosis ve Listeriosis Seroprevalansı**
Yaşar GÖZ, Cahit BABÜR, Abdülalim AYDIN, Selçuk KILIÇ s.29
10. **Van İli Köpeklerinde Toxoplasmosis ve Leishmaniasis Seroprevalansı**
Cahit BABÜR, Yaşar GÖZ, Nuri ALTUĞ, Ayşegül TAYLAN ÖZKAN,
Selçuk KILIÇ s.29

11. **Van Yöresi Keçilerinde *Eimeria* Türlerinin Prevalansı**
Yaşar GÖZ, Abdulalim AYDIN, Serdar DEĞER s.30
12. ***Theileria annulata* Tams 1 Geninin PCR-RFLP Analizi**
Kürşat ALTAY, Münir AKTAŞ, Nazir DUMANLI s.30
13. **Kenelerde *Theileria* Enfeksiyonlarının Polimeraz Zincir Reaksiyonu ile Tespiti**
Kürşat ALTAY, Münir AKTAŞ, Nazir DUMANLI s.31
14. **Erzincan Yöresinde Sığırlarda *Theileria* Enfeksiyonlarının Reverse Line Blotting Yöntemi ile Araştırılması**
Kürşat ALTAY, Münir AKTAŞ, Nazir DUMANLI s.31
15. **Dışkıda *Entamoeba histolytica*'nın Saptanmasında Kullanılan Yöntemlerin Birlikte Değerlendirilmesi**
Sema TUNCAY, Selma USLUCA, Gülter YALÇIN, Leyla ÖVER, Serap ŞAHİN, Songül BAYRAM DELİBAŞ, Tonay İNCEBOZ, Ümit AKSOY, Çiler AKISÜ s.32
16. ***Entamoeba histolytica* Antijeninin Dışkıda ELISA Yöntemi ile Aranması ve Direkt Bakı Yöntemleri ile Karşılaştırılması**
Keremettin YANIK, M.Cihan EKMEN, Murat HÖKELEK, Belma DURUPINAR s.32
17. ***Entamoeba histolytica/dispar* Tanısında ELISA Yöntemiyle Adezin Antijeninin Araştırılması**
Güliden SÖNMEZ TAMER, Mucide AK s.33
18. **Bursa'nın İl Merkezindeki *Entamoeba histolytica/E. dispar* Prevalansı ve Bağırsak Parazit Faunası**
Oktay ALVER, Yasemin HEPER, İlker ERCAN, Halis AKALIN, Okan TÖRE s.34
19. **HIV (+) ve (-) Diyareli Olgularda *Entamoeba moskovski* Varlığının PZR ile Araştırılması**
David L. BECK, Nihal DOĞAN, Noel E. SAM, Sendui OLE-NGUYAİNE, William A. PETRİ, Eric R. HOUP s.35
20. ***Dientamoeba fragilis*'in Çeşitli Besiyerlerinde Üretilmesi ve Tanıda Kültürün Önemi**
Özgür KURT, İpek ÖSTAN, Nogay GİRGINARDEŞLER, Ülgen Z. OK, Ahmet ÖZBİLGİN s.36
21. **Van Belediye Mezbahasında Çalışan İşçilerde ve Kesimi Yapılan Hayvanlarda *Cryptosporidium* sp. Araştırılması**
Mutalip ÇİÇEK, Hanifi KÖRKOCA, Abdurrahman GÜL s.37

22. **İshal Gelişen Nötropenik Hasta Grubunda *Cryptosporidium* sp. Görülme Sıklığı**
Ö. GÜZEL TUNÇCAN, R. KARAKUŞ, F. ULUTAN, K. HIZEL, D. ÖZCAN KANAT, F. AKTAŞ s.38
23. ***Cyclospora* Enfeksiyonunun Eşlik Ettiği Su Kaynaklı Bir Cryptosporidiosis Salgını**
Ü. AKSOY, Ç. AKİSU, S. SAHİN, S. USLUCA, G. YALÇIN, F. KURALAY s.38
24. **İzmir İlinde Tanı Alan Bir Fasciolosis Olgusu**
Sema ALP ÇAVUŞ, Ziya KURUÜZÜM, Sevil SAPMAZ KARABAĞ, Nedim ÇAKIR, Ayşe YÜCE s.39
25. **Van'da Dicrocoeliosisli Bir İnsan Olgusu**
Zeynep TAŞ CENGİZ, Hasan YILMAZ, Mutalip ÇİÇEK s.40
26. **Hakkari yöresi sığırlarında *Toxocara vitulorum*'un yayılışı**
Abdulalim AYDIN, Yaşar GÖZ, Nazmi YÜKSEK, Erol AYAZ s.41
27. **Van yöresi köpeklerinde *Dirofilaria immitis* seroprevalansı**
Yaşar GÖZ, İ.Soner KOLTAŞ, Nuri ALTUĞ, Mehtap DEMİRKAZIK, Zahit AĞAOĞLU s.42
28. **Olgu sunumu: Bir Yıldır Şiddetli Karın Ağrısıyla Seyreden Strongyloidosis**
Güliden SÖNMEZ TAMER¹, Resul KERTİL², Ayşe WİLLKE³ s.42
29. **Ev Tozu Akarlarının Nitrik Oksit (NO) Seviyesi Üzerine Etkileri**
Süleyman YAZAR, Eser KILIÇ, Metin ATAMBAY, Aysun BAY KARABULUT, Özlem MAKBULE AYCAN, Nilgün DALDAL s.43
30. **Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine Kene Isırması Yakınması ile Başvuran 23 Olgunun İrdelenmesi**
Oktay ALVER, Emel YILMAZ, Levent AYDIN, Celaleddin DEMİRCAN, Yasemin HEPER, Çınar ÖZTÜRK, Okan TÖRE s.43
31. **Aydın 82.Yıl Devlet Hastanesine Gelen Kene Isırığı Olguları**
Sevil ÇETİN, Tonay İNCEBOZ, M. Gökhan TURTAY, Çiler AKISÜ s.45
32. **Olgu Sunumu: Selofanlı Lam Yöntemiyle Alınan Anal Materyalde Saptanan Akar**
Güliden SÖNMEZ TAMER s.45
33. **Psoriasisli Bir Hastada Miyaz Olgusu**
H. DAĞCI, F. YILDIZ ZEYREK, Y. GERZİZE, S. BAYDIR, Ş. YAĞCI, A. ÜNER s.46

34. **İlkokul Öğrencilerinin Ekto ve İntestinal Parazit Durumunun Araştırılması**
M. YILMAZ, E. KORKMAZ, S. KARAKOÇ, Ş. YAZTÜRK, A. KİZİRGİL, Y. YAKUPOĞULLARI s.47
35. **İzmir ve İlçelerinde Yaşayanlarda Bağırsak Paraziti Görülme Sıklığının Saptanması**
H. DAĞCI, Ö. KURT, MM. DEMİREL, İ. ÖSTAN, NR. AZİZİ, A. MANDIRACIOĞLU, C. YURDAGÜL, M. TNAYÜKSEL, M. AK s.48
36. **Acil Servise Başvuran İshalli Hastaların Değerlendirilmesi**
MN. BOZDEMİR, S. KUK, M. YILDIZ, M. ATEŞÇELİK, M. BAŞTÜRK, İ. KILIÇASLAN s.49
37. **Diyare Semptomlu Neonatal ve Genç Buzağlarda Saptanan Parazitler**
Yaşar GÖZ, Nuri ALTUĞ, Nazmi YÜKSEK, Cumali ÖZKAN s.49
38. **Hakkari İli Akçalı Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda (YİBO) Bağırsak Parazitlerinin Yaygınlığı**
Yaşar GÖZ, Abdülalim AYDIN s.50
39. **Histopatolojik İncelemeden Mikroorganizmaya Tropikal Hastalıklar (Bir Olgu Nedeniyle)**
Özgür EKİNCİ, Vedat TURHAN, Abdullah HAHOLU, Erdal POLAT, Nuri YİĞİT s.50
40. **Salmonella typhimurium ve Salmonella enteritidis Suşlarının Plazmid Profil Analizi ve Pulsed-Field Gel Electrophoresis (PFGE) ile Tiplendirilmesi**
Zerrin AKTAŞ, Martin DAY, Çiğdem BAL, Şükufe DİREN, E.John THRELFALL s.51
41. **Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Yemekhane Personelinden Alınan Çeşitli Klinik Örneklerin Değerlendirilmesi**
İclal BALCI, Ebru SÖZEN s.52
42. **İlkokul Öğrencileri Boğaz Kültürlerinde A-Grubu Beta-Hemolitik Streptokok Taşıyıcılığının Araştırılması**
Y.YAKUPOĞULLARI, AR. DİLEK, A. KİZİRGİL, Ş. YAZTÜRK, M. YILMAZ s.53
43. **Hastane Kapı Kolu ve Musluklarının Patojen Bakteriyel Etkenler Yönünden İncelenmesi**
Ş.YAZTÜRK, AR. DİLEK, E. KORKMAZ, M. DOĞUKAN, Y. YAKUPOĞULLARI, M. YILMAZ s.54

44. **Okul Kapı ve Musluklarından Soyutlanan Bakteriye Patojenler**
S. KARAKOÇ, A. GÜNDÜZ, M. DOĞUKAN, F. YILDIZ, Y. BULUT,
M. YILMAZ s.55
45. **Kırım Kongo Kanamalı Ateşine Sekonder Gelişen Hemofagositik
Lenfositosis**
N. TAŞDELEN FİŞGIN, T. FİŞGIN, E. TANYEL, D. ALBAYRAK, L.
DOĞANCI, N. TÜLEK, F. DURU s.56
46. **Sivas'ta Şarbon: 21 Olgunun Değerlendirilmesi**
Aynur ENGİN, Nazif ELALDI, İlyas DÖKMETEŞ, M. Zahir BAKICI,
Mehmet BAKIR s.56
47. **Boğaz Çalkantısından Yapılan Hızlı Antijen Testinin A Grubu Beta
Hemolitik Streptokokları Saptamadaki Etkinliğinin Araştırılması**
Fahrettin YILMAZ, Oğuz KARABAY, Nevin KOÇ, Hasan EKERBİÇER,
Esra KOÇOĞLU s.57
48. **İç Anadolu Bölgesinde VL Tanısında rK39 ve IFA Yöntemlerinin
Karşılaştırılması**
Ayşegül TAYLAN OZKAN, Selçuk KILIÇ, Mesut MÜNGAN, Bekir
ÇELEBİ, Eşe ASLAN, Cahit BABÜR , Kwang-Poo CHANG s.58

Sözlü Bildiriler

Sözlü Bildiri Oturumu 1

07Kasım 2006, Salı, 17:00-18:30

Başkanlar: Prof. Dr. Yusuf ÖZBEL – Prof. Dr. A. Yüksel GÜRÜZ

SB - 01

İzmir- Urla Yöresinde *P. falciparum* ile Gelişen Sıtma Olgusu

N. SEZAK¹, S. Alp CAVUŞ¹, T. KARAGENÇ², M. ERDENİZMENLİ¹, N. ÇAKIR¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD, ²Adnan Menderes Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi Parazitoloji AD

Çalışmamızda, İzmir-Urla yöresinde yaşayan ve hastanemize başvurusu sonrası *P. falciparum* sıtması tanısı konan bir olgunun irdelenmesi planlanmıştır.

DEÜTF Hastanesi'ne 17 Mayıs 2005 tarihinde, ateş yüksekliği, halsizlik, baş ağrısı, baş dönmesi, kusma, konuşamama, ayakta duramama, idrar yaparken yanma yakınmaları ile başvuran 59 yaşındaki erkek hastanın değerlendirilmesi sonrasında, bu yakınmalarının 5-6 gün önce başladığı, ateşinin üşüme-titreme ile yükseldiği ve bol terleme ile düştüğü, konuşamama ve ayakta duramama yakınmalarının son 2 gündür olduğu öğrenildi. Santral sinir sistemi enfeksiyonu ön tanısı ile seftriakson ve asiklovir sağaltımı başlanarak servisimize yatırılan hastaya, trombositopenik olması (trombosit: 30.000/mm³) nedeniyle lomber ponksiyon yapılamadı. Ateşli dönemde yapılan kalın damla ve ince yayma preparatlarında intra-eritrositer parazite rastlanan hastada, parazitin görünüm özellikleri nedeniyle *P. falciparum* sıtması ve babeziyoz ön tanıları kondu. Kinin sülfat ve klindamisin sağaltımları başlandı. Anamnez derinleştirildiğinde, son 10 yıldır hiç seyahat öyküsünün bulunmadığı ve bilinen kene temasının olmadığı öğrenildi. Ayrıntılı fizik bakıda kene veya kene ısırığı lezyonuna rastlanmadı. Yatışının ikinci gününde genel durumu giderek bozulan hasta, yoğun bakım ünitesine alındı. Hastadan alınan serum örnekleri, babeziyoz, sıtma ayırıcı tanısı amacı ile polimeraz zincir reaksiyonu (PZR) testi çalışılmak üzere Adnan Menderes Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi Parazitoloji AD'na gönderildi. Burada, rPLU5 ve rPLU6 kullanılarak genus PZR ve ayrıca *P. falciparum* (rFAL1 ve rFAL2) ve *P. vivax* (rVIV1 ve rVIV2) primerleri kullanılarak nested PZR yapıldı ve *P. falciparum* ile uyumlu bulundu. İzlemede parazitemi kontrol altına alınan olgu, nozokomiyal sepsis nedeniyle, yoğun bakım izlemi sırasında yatışının 53. gününde kaybedildi.

P. falciparum sıtmasında ölüm oranı yüksektir. Sağkalım oranını yükseltmek, erken tanı, uygun antiparaziter ve yeterli destek sağaltım ile mümkündür. Sunulan olgu, endemik bölgeye seyahat öyküsü olmaması açısından ilgi çekicidir. Tanı, ateş odağı aramak amacı ile yapılan periferik yayma incelemesi ile konabilmiştir. Bu durum, ateş yüksekliği olan olgularda periferik yaymanın da çok dikkatle incelenmesi gerektiğine bir kez daha dikkat çekmektedir.

SB - 02

Çukurova Bölgesinde Sıtma Epidemiyolojisi

İ. Soner KOLTAŞ¹, Davut ALPTEKİN²

Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ¹Parazitoloji Anabilim Dalı, ²Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Balcalı, Adana

Sıtma yüzyıllardır ülkemizde ve özellikle Çukurova bölgesinde endemik olarak bulunmaktadır. Sıtma hastalığı etkeni olan *Plasmodium vivax* son yıllarda bölgemizde oldukça düşük oranda görülmektedir. Özellikle son on yıldaki düşüş kayda değer derecededir. Son verilere göre 2005 yılında olgu sayısı bölgede sadece 8'dir. 2006 yılı Ağustos sonuna kadar ki olgu sayısı ise 4'dür. Çukurova bölgesi yıllardır yoğun insektisit baskısı altında olduğu için vektör sivrisinek tür sayısı azalmış ancak var olan türlerin populasyon yoğunluğu artmıştır. Fakat son yıllarda çevre islah çalışmalarının fazla olması, bataklık alanlarının azaltılması, çeltik ekminin yasaklanması gibi nedenlerden dolayı vektör populasyon yoğunluğu da azalmıştır.

Bu çalışmada, bölgemizdeki sıtma olgularının son on yıldaki dağılımı ile birlikte, bölgemizde bulunan sıtma vektörü *Anopheles* türlerinin dağılımı ve ayrıca son yıllarda sıtma tanısında kullanılan yeni yöntemlerin tanısal değerlerinin karşılaştırması yapıldı. Bu amaçla kalın damla yöntemine alternatif testler olabilecek, *Plasmodium vivax* merozoit yüzey proteini (MSP) ve circumsporozoit yüzey proteini (CSP) saptamaya yönelik İmmüno blotting (Anti malaria profile, Euroline, Euroimmun) ve ELISA (Pan malaria antibody ELISA, Cellabs) yöntemlerinin kullanılabilirliği değerlendirildi. Bölgemizde ateş öyküsü bulunan 56 kişiden tam kan örnekleri alındı; bu örneklerle kalın damla, İmmüno blotting ve ELISA yöntemleri uygulandı. Kalın damla ile 29'u sıtmalı (% 51.79), İmmüno blotting ile 33'ü (% 58.93) ve ELISA ile 26'sı (% 46.43) sıtmalı olarak değerlendirildi. İmmüno blotting tanı testinin duyarlılığı %86.21, seçiciliği %70.37 olarak bulundu. ELISA yönteminin duyarlılığı %78.79, seçiciliği % 82.61 olarak bulundu. Bu veriler, endemik bölgelerde, ateş öyküsü olan ve sıtma şüphesi bulunan her olgu için mutlaka ikinci bir tanı testinin uygulanması gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

Sonuç olarak; Çukurova bölgesinde sıtma olguları, son yıllarda oldukça az saptansa da yeniden artmaması için sivrisinekle mücadelenin yanında sürekli sürveyans çalışmalarının da devam etmesinin gerekli olduğunu düşünmekteyiz.

SB - 03

Çukurova Bölgesinde Kutanöz Leyişmanyoz Epidemiyolojisi

İS. KOLTAŞ¹, M. DEMİRKAZIK¹, İ. KOCAÇİFTÇİ¹, H. AKTAŞ¹, D. ALPTEKİN², D. ÖZERDEM¹, F. EROĞLU¹, G. ELGÜN¹

Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ¹Parazitoloji Anabilim Dalı, ²Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Adana

Çukurova bölgesi, Kutanöz Leyişmanyoz'un (KL) son yıllarda en fazla görüldüğü bölgelerden biridir. Resmi kayıtlara göre son beş yıldaki KL olgu sayısı ortalaması yıllık 339 kişi olup bu oran 18/100000' dir. Bu çalışmada, bölgemizdeki KL olgularının son beş yıldaki dağılımı ile birlikte, bölgemizde bulunan KL vektörleri olan *Phlebotomus* cinsine ait türlerin dağılımı ve saha çalışmalarında KL için serolojinin tanısal değeri araştırıldı. Çukurova bölgesindeki KL yaygınlığını ve özellikle sağlık ocakları ve hastanelere başvuramayan kırsal alandaki olguların saptanması ve tedavilerinin sağlanması amacı ile Eylül 2005-Eylül 2006 yılları arasında Adana iline bağlı Kozan, Karaisalı ve Yumurtalık ilçe merkezleri ve bu merkezlere bağlı 38 köyde KL taraması yapıldı. Fizik muayenede KL ile uyumlu deri lezyonu bulunan 370 kişiden alınan kazıntı materyalinden boyalı preparatlar hazırlanarak amastigotlar arandı. Ayrıca inceleme yapılan kişilerden tam kan alınarak, serumda KL antikor varlığı araştırıldı (Cutaneous Leishmania IgG CELISA, Cellabs).

Kazıntı örneği alınan 370 kişiden 234'ünde (%63.24) amastigotlar görüldü. ELISA ile 136'sında (%36.76) antikor pozitifliği saptandı. Aynı zamanda araştırma yapılan köylerde, yağlı kağıtlar, ışık tuzakları ve mekanik aspiratörler ile *Phlebotomus* türleri ve yoğunluğu saptandı. Çalışmada yoğunluk sırasına göre *Phlebotomus tobbi*, *Phlebotomus papatasi* ve *Phlebotomus sergenti* türleri bulundu.

Sonuç olarak; KL ağır klinik meydana getirmediğinden özellikle kırsal alanda hastalığı taşıyanlar sağlık kurumlarına başvurmamakta ve amastigotlar *Phlebotomus*'lar tarafından lezyondan alınarak hastalığı hızla yaymaktadırlar. Bu nedenle, hastalığın endemik olduğu bölgelerde kırsal alanlara gidilerek hem hastaları saptamak ve tedavi etmek hem de vektörle mücadele etmek gerekmektedir.

SB - 04

Çukurova Bölgesinde Visseral Leyişmanyoz Epidemiyolojisi

İS. KOLTAŞ¹, D. ALABAZ², M. DEMİRKAZIK¹, D. ALPTEKŞİN³, E. KOCABAŞ², E. ALHAN², N. AKSARAY²

Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ¹Parazitoloji Anabilim Dalı, ²Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, ³Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Adana

Visseral Leyişmanyoz (VL), uzun yıllardır Çukurova bölgesinde özellikle çocuk yaş grubunda ciddi bir problemdir. Sağlık Bakanlığı verilerine göre Adana’da yıllık VL olgu sayısı 2004 yılında 9 iken 2005 yılında 8 kişi olarak bildirilmiştir.

Bu çalışmada, Eylül 2004-Eylül 2006 yılları arasında; VL insan olgularını, VL köpek olgularını ve vektör olabilecek türleri saptamaya yönelik bir çalışma planlandı.

Bu amaçla Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesine bağlı çeşitli kliniklerden Parazitoloji Anabilim Dalı Laboratuvarına VL şüpheli 48 olgunun kemik iliği ve kan örnekleri gönderildi. Onbir (%22.92) olgunun kemik iliği yaymalarında amastigotlar görüldü. Oniki (%25.00) olgunun serum örneklerinde immünokromotografik hızlı test yöntemi (Kala-azar detect, rapid test, Inbios) ile pozitiflik saptandı. Yedi olguda (%14.58) ise ELISA (Visceral Leishmania IgG CELISA, Cellabs) ile pozitif sonuç alındı.

Sokak köpeklerinden, VL yaygınlığını araştırmak amacı ile 104 kan örneği alındı ve serum örneklerinde immünokromotografik hızlı test yöntemi (Kala-azar detect, rapid test, Canine, Inbios) ile 9’unda (%8.65) pozitiflik saptandı.

VL saptanan hastaların yaşadığı yerleşim birimlerine, ışıklı tuzaklar yerleştirilerek *Phlebotomus* türleri ve yoğunluğu saptandı. Çalışmada saptanan türler *Phlebotomus tobbi*, *Phlebotomus papatasi* ve *Phlebotomus sergenti*’dir..

Sonuç olarak; VL, Kutanöz Leyişmanyoz’dan (KL) farklı olarak ağır klinik tablo meydana getirmektedir. Hastalığın bölgemizden kaldırılabilmesi için hem hastaları tedavi etmek hem de vektörle mücadele etmek gerekir.

SB - 05

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Araştırma Hastanesine Başvuran 0-15 Yaş Grubu İshalli Hastalarda *Cryptosporidium* sp. ve Diğer Bağırsak Parazitlerinin Dağılımı

Hasan YILMAZ, Zeynep TAŞ CENGİZ, Mutalip ÇİÇEK

Yüzüncü Yıl Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji Anabilim Dalı, Van

Bu çalışma, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Araştırma Hastanesine başvuran 0-15 yaş grubu ishallerde çocuklarda ELISA ve boyama yöntemleri ile *Cryptosporidium* sp. yayılımını araştırarak, ELISA yöntemi ile antijen aramanın önemini ortaya koymak amacıyla yapıldı.

Çalışmada, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniğinde muayene edilen ve 0-15 yaşlarında 870'i kız, 1130'u erkek olmak üzere ishallerde 2000 çocuğun dışkı örneği, Parazitoloji Laboratuvarında incelendi. *Cryptosporidium* sp.'nin teşhisinde dışkıda ELISA yöntemi ile antijen tespiti (R-Biopharm ve Cellabs ürünleri kullanıldı) ve ookistlerin teşhisi için modifiye asit-fast boyama yöntemi kullanıldı. Ayrıca diğer bağırsak parazitlerinin teşhisi için nativ-Lugol, doymuş çinko sülfat solüsyonu ile yüzdürme ve trichrome boyama yöntemleri kullanıldı.

Toplam 2000 çocuğun 97'sinde (%4.85) ELISA yöntemi ile *Cryptosporidium* sp. antijeni saptanırken, modifiye asit-fast boyama yöntemiyle bu hastaların sadece 39'unda (%1.95) kistlerine rastlandı. Yani ELISA yöntemi ile kendilerinde *Cryptosporidium* sp. saptanan 97 hastanın, boyama yöntemi ile sadece %40.2'sinde bu etkenin ookistlerine rastlandı.

Dışkı örnekleri incelenen 870 kız çocuğunun 275'inde (%31.6), 1130 erkek çocuğun ise 438'inde (%38.8) olmak üzere toplam 2000 ishallerde 713'ünde (%35.7) diğer bağırsak parazitleri saptandı. Çocukların 610'unda (%30.5) bir tür, 85'inde (%4.3) iki tür, 14'ünde (%0.7) üç tür, dördünde (%0.2) dört tür parazit saptandı. Araştırmada *Giardia intestinalis* 245 (%12.3), *Blastocystis hominis* 201 (%10.1), *Entamoeba coli* 51 (%2.6), *Chilomastix mesnili* 20 (%1), *Iodamoeba butschlii* 11 (%0.6), *Dientamoeba fragilis* 7 (%0.4), *Entamoeba histolytica/Entamoeba dispar* 5 (%0.3), *Endolimax nana* 5 (%0.3), *Entamoeba hartmanni* 2 (%0.1), *Enteromonas hominis* 2 (%0.1), *Ascaris lumbricoides* 36 (%1.8), *Hymenolepis nana* 26 (%1.3) ve *Enterobius vermicularis* 5 (%0.3) kişide saptandı.

Sonuç olarak; bu çalışmada ELISA yöntemiyle saptanan 97 cryptosporidiosis hastasından sadece 39'u (%40,2) modifiye asit-fast boyama yöntemi ile saptanmıştır. Bu nedenle özellikle çocuk yaş grubu hastaların ishallerde seyreden hastalıklarında ELISA ile *Cryptosporidium* sp. antijeni arama yönteminin de rutin incelenmeye dahil edilmesi gerektiği kanaatine varıldı. Ayrıca bu çalışmada 0-15 yaş grubu ishallerde çocuklarda parazitler prevalansının %35,7 oranında bulunmuş olması, yöremizdeki parazitler sorununun hala devam ettiğini göstermiştir

SB - 06

Borrelia Üretilen Üç Olgu

E. POLAT¹, V. TURHAN², M. ASLAN¹, B. MÜSELLİM³, B. ERTUĞRUL⁴

¹İstanbul Üniv. Cerrahpaşa Tıp Fak., Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji AD; GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi ²Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Servisi, ³Göğüs Hastalıkları AD; ⁴Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Servisi, İstanbul

Spiroket olan ve kenelerle yayılan *Borrelia burgdorferi*'nin neden olduğu Lyme hastalığı; multisistemik tutulumlar, geç komplikasyonlar ve kronik inflamatuvar yanıtı açarak ortaya çıkan bir zoonoz hastalıktır. Hastalık insanlarda deriyi, eklemleri, kalp ve santral sinir sistemini etkileyerek kronik patolojik değişimlere yol açar.

Olgu - 1

Erkek 46 yaşındaki K.T. adlı hasta; 17-08-2003 tarihinde başlayan; yaygın kas ağrıları, bulantı, kusma gibi şikayetler ile Bakırköy Devlet Hastanesine baş vurmuş burada tedavi verilen hasta, Cerrahpaşa Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'na sevk edilerek yatırılmıştır. Hastanın yatmadan 4 gün önce 3 kez sağ tarafında 5-10 dakika süren vücut kasılmaları olmuştur. Enfeksiyon hastalıkları tarafından konsülte edilen hastanın leptospiroz ve aspirasyon pnömonisi olabileceği düşünülerek, *Leptospira* tanısı için Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Laboratuvarlarına kan örneği gönderilmiştir. Laboratuvar testlerinde; direkt karanlık alan mikroskopuyla yapılan incelemede *Leptospira* görülmemiş fakat *Borrelia* görülmemiştir. *Leptosira* Ig M + (2.4 ISR), MAT + (1/100 L. sermenga patoc-1), *Leptospira* kültürü +, *Borrelia* Ig M + (1.7 ISR), *Borrelia* Ig G -, *Borrelia* kültürü + olarak saptanmıştır.

Olgu - 2

Kadın 32 yaşındaki E.K. adlı hasta; ağızda sola kayma, sol kolda istemsiz hareket, uyuşma, sol gözü kapatamama ve unutkanlık şikayeti ile Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Servisine, baş vurmuştur. Burada Lyme ön tanısı konan hastadan alınan kan ve BOS örneği Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Laboratuvarlarına gönderilmiştir. Laboratuvar testlerinde; BOS ve kanın direkt karanlık alan mikroskopuyla yapılan incelemesinde *Borrelia* görülmemiş, kanda; *Borrelia* Ig M ve Ig G -, kan *Borrelia* kültürü -, BOS *Borrelia* kültürünün + olduğu tespit edilmiştir.

Olgu - 3

Kadın 68 yaşındaki N.Ü. adlı hasta; ABD'de ormanlık alanda piknik yaparken inguinal bölgenin kene tarafından ısırıldığını fark etmiştir. Bunun üzerine hastaneye başvuran hastaya doksisisiklin profilaksisine başlanmıştır. Ancak hastada bulantı, kusma, kas ağrısı

ve eritema kronikum migransı andıran cilt lezyonları gelişmiştir. Hasta Türkiye'ye geldiğinde GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Servisine başvurmuştur. Burada Lyme ön tanısı konan hasta; Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Laboratuvarlarına gönderilmiştir. Laboratuvar testlerinde; kanın direkt karanlık alan mikroskopuyla yapılan incelemesinde *Borrelia* görülmemiş ancak *Borrelia* Ig M ve Ig G + (3.4 ISR) ve *Borrelia* kültürü (+) olarak bulunmuştur.

Poster Bildiriler

Poster Bildiri Oturumu 1

07 Kasım Salı, 09:00-19:00

Sorumlu:

PB - 01

Sıtma Tanısında Hızlı Tanı Testinin Önemi

İ. KOCAÇİFTÇİ, İS. KOLTAŞ

Çukurova Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., Adana

Sıtma, dünyada üç milyar insanı etkileyen ve her yıl iki milyondan fazla insanın ölümüne yol açan en önemli tropikal enfeksiyon hastalığıdır. Günümüzde sıtma tanısında kullanılan ve altın standart olarak kabul edilen kalın damla yöntemine alternatif olarak çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemler arasında hızlı ve kolay uygulanabilen bir test olarak bilinen OptiMAL (Rapid Malaria test, DİAMED) testinin tanıdaki değerini saptamak amacı ile Diyarbakır ili merkez, Silvan ve Bismil ilçelerinde yaşayan ve ateş öyküsü bulunan 109 kişiden venöz kan örnekleri alındı. Bu örneklerden kalın damla kan preparatları yapıldı ve aynı zamanda OptiMAL hızlı tanı testi uygulandı. Her iki yöntemin tanıdaki değerini karşılaştırmak amacı ile özgüllük ve duyarlılık testleri yapıldı. Yüzdokuz kişiden, 83'üne (%76.15) kalın damla yöntemi ile, 84'üne (%77.06) Optimal hızlı tanı testi ile sıtma tanısı kondu.

Sonuç olarak, OptiMAL hızlı tanı testinin duyarlılığı %97.62, seçiciliği %96.00 olarak bulundu ve sıtma tanısında özellikle saha çalışmalarında güvenle kullanılabilceği saptandı.

PB - 02

Elazığ'da 1996 - 2004 Yılları Arasında Sıtma Epidemiyolojisi

Salih KUK¹, Mehmet ÖZDEN², Mustafa KAPLAN¹

Fırat Üniv., Tıp Fak., ¹Parazitoloji AD., ²İmmünoloji AD., Elazığ

Sıtma, hem ülkemiz hem de dünya için önemini korumakta olan paraziter hastalıklardan birisidir. Hastalığa karşı etkin bir aşının geliştirilememiş olması, ilaçlara direnç gelişmesi,

iklim ve çevresel değişiklikler, sağlık sistemlerindeki aksaklıklar ve eşlik eden diğer hastalıkların etkisiyle sıtma, dünyanın büyük bir kısmı için sorun olarak görölmektedir.

Bu çalışma, Elazığ İl Sağlık Müdürlüğünden elde edilen 1996–2004 yılları arasına ait veriler değerlendirilerek ilimizdeki sıtma epidemiyolojisini araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Dokuz yıllık dönemi kapsayan çalışmada, 681.666 kişinin sıtma taraması amacıyla ziyaret edildiği ve bu kişilerin 79.458'inden ince yayma ve kalın damla preparatların hazırlandığı görölmüştür. Toplam 200 kişide sıtma paraziti saptanmıştır. Sıtmalı olguların tamamını Elazığ dışından gelen olgular oluşturmaktadır. En fazla olgunun on beş yaş ve üzeri yaş grubunda olduğu, 0-4 yaş arası 9 olgunun olduğu ve bunlardan birisinin 0-11 ay arası olduğu saptanmıştır. Olguların biri hariç tamamında etkenin *P. vivax* olarak saptanmıştır. 2002 yılında etkeni *P. malaria* olarak saptanan olguda ise Afrika'ya seyahat öyküsü tespit edilmiştir.

Sıtmanın dünya için olduğu kadar bölgemiz ve ilimiz için de bir sağlık sorunu olmaya devam etmesi sebebiyle, sıtmaya karşı koruyucu önlemlerin özellikte endemik bölgelerde ve ilimizde devam ettirilmesi gerekliliğine inanmaktayız. Ayrıca bu çalışmanın bölgemizde sıtmanın epidemiyolojisine ve koruyucu önlemler alınmasına katkı sağlayacağını ümit ediyoruz.

PB - 03

Malatya'da Son Yedi Yıl İçindeki Sıtma Olguları

Ülkü KARAMAN¹, Metin ATAMBAY¹, Safa YAŞAR², Özlem MİMAN³,
Nilgün DALDAL¹

¹İnönü Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD, Malatya; ²Saęlık İl Müdürlüğü Sıtma Savaş Birimi Malatya; ³İnönü Üniv., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya

Sıtma insandan kan emen Anofel ile insanda hastalık yapan *Plasmodium* türlerinin bulunduğu her bölgede görülebilir. Malatya bölgesinde, sıtmanın daha yaygın olduğu illerin yolu üstünde olması, mevsimsel tarım işçilerinin yaz aylarında Malatya'da çalışması ve artan turizm nedeni ile hariçten gelen vakalar da tespit edilebilmektedir.

Çalışmada Malatya'da son yedi yıl içindeki sıtmanın durumunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Malatya il Sağlık Müdürlüğü Sıtma Savaş Birimi kayıtlarına göre 1999-2005 yılları arasındaki yedi yıllık sürede 189 sıtmalı hasta tespit edilmiştir. Olguların 186'sı (%98.4) *P. vivax* 3'ü (%1.6) ise *P. falciparum* sıtmasıdır. Hastalardan alınan anemneze göre *P. falciparum* sıtmasının yurt dışı kaynaklı olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada erkeklerde %58.2, kadınlarda ise %41.8 pozitiflik bulunmuştur.

Sonuç olarak Malatya bölgesinde sıtma bir sağlık sorunu olarak önemini korumaktadır. Bölgedeki insanların sıtma ve korunma yolları konusunda bilgilendirmeleri gerektiği kanısına varılmıştır.

PB - 04

Manisa İlinde 2002-2005 Yılları Arasında Saptanan Sıtma Olgularının Değerlendirilmesi

Kamil AŞAR¹, Tuba TABAK¹, Ali A. KİLİMCİOĞLU², Galip KÖROĞLU³,
Ahmet ÖZBİLGİN²

*Celal Bayar Üniv. ¹Sağlık Bilimleri Enstitüsü, ²Tıp Fak., Parazitoloji AD., Manisa;
³İl Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Şubesi, Manisa*

Sıtma, geçmişte olduğu gibi günümüzde de oldukça yaygın görülen önemli bir paraziter hastalıktır. Ülkemizde bazı yıllar epidemiler yaparak varlığını sürdürmektedir. Sıtma Savaş Birimince yapılan çalışmalarda Manisa ilinde 2002-2005 yılları arasında sırasıyla 14, 5, 5 ve 3 olmak üzere toplam 27 olgu bildirilmiştir. Olgular sptandıkları ay ve yıllara, yaş gruplarına ve yaşadıkları yerlere göre değerlendirilmiştir. Olguların tamamının Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden tarım sektöründe çalışmak üzere gelenlerden oluştuğu görülmüştür.

Sonuç olarak geçmiş yıllara göre Manisa ilinde görülen sıtma olgularında belirgin bir azalmanın olduğu, bu durumun bölgeye olan göçlerin azalması ve İl genelinde yürütülen etkin sıtma savaşıyla ilişkili olduğu düşünülmüştür.

PB - 05

Amfoterasin B ve Oral Flukanazol Tedavisine Yanıt Vermeyen Bir Kutanöz Leishmaniasis Olgusu

Nilden TUYGUN¹, Gönül TANIR¹, Ayşegül TAYLAN ÖZKAN²

*¹Dr. Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Merkezi, Ankara;
²Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi, Parazitoloji Laboratuvarı, Ankara*

Leishmaniasis, *Leishmania* cinsi protozoal parazitler ile enfekte dişi kum sineklerinin kan emmesi sırasında insanlara bulaştırdığı bir hastalıktır. İnsanlarda üç tip klinik tablo ile seyreden hastalığın ülkemizde en sık görülen formu kutanöz leishmaniasisdir.

Beş yaşında kız hasta, sol yanağında 2,5 ay önce ortaya çıkan ve kültüründe *Leishmania* spp. üreyen nodüler lezyon nedeniyle başka bir merkezde yatırılarak 10 gün lipozomal amfoterasin B, takiben evde 6 hafta oral flukanazol tedavisi almasına rağmen hiçbir gerileme olmaması nedeniyle başvurdu. Sağ yanakta 2x2cm ve 1x1cm boyutlarında 2

adet üzeri kurutlu nodüler lezyon, sol yanakta dudak kenarında 0.5x0.5cm, sağ ayak sırtında 2x1cm, her iki el bileğine de 1x1cm çaplı kırmızı mor renkli plak mevcuttu. Lezyondan alınan aspirat kültüründe tekrar *Leishmania* spp. üremesi üzerine hastaya Glukantime® (meglumine antimonate) 20mg/kg/gün intramüsküler olarak başlandı. Tedavi ile lezyonları yavaş yavaş küçüldü. Altı aylık izlemde relaps görülmedi.

Sistemik tedavilere yanıtız olduğu için intralezyoner tedavi uygulanmayan olgumuz, sistemik Glukantime® ile başarı ile tedavi edildi. Bu nedenle alternatif tedavi seçeneklerinin, dirençli olduğu düşünölen ve standart tedavilere yanıtız olan olgularda uygulanması gerektiği düşünölmüştür.

PB - 06

***Haplophyllum myrtifolium* Bitkisinin *Leishmania tropica* Üzerine *in vivo* Etkisinin Araştırılması**

İpek ÖSTAN¹, Hüsnıye SAĞLAM², M. Emin LİMONCU¹, Hatice ERTABAKLAR³
Seray ÖZENSOY TÖZ⁴, Yusuf ÖZBEL⁴, Ahmet ÖZBİLGİN⁵

¹Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Celal Bayar Üniv., Manisa; ²Farmakoloji AD., Eczacılık Fak., Ege Üniv., İzmir; ³Parazitoloji AD., Tıp Fak., Adnan Menderes Üniv., Aydın; ⁴Parazitoloji AD., Tıp Fak., Ege Üniv., İzmir; ⁵ Parazitoloji AD, Tıp Fak., Celal Bayar Üniv., Manisa

Bu çalışmada *Leishmania tropica* promastigotları ile enfekte edilen Balb/c farelerde oluşan deri ülserleri üzerine *Haplophyllum myrtifolium* (*H. myrtifolium*) bitki ekstresinin iyileştirici etkisi olup olmadığı araştırılmıştır. Bir önceki çalışmamızda, üç farklı ekstre ve iki izole maddesini *in vitro* şartlarda uyguladığımız bitkinin promastigotlar üzerinde inhibe edici etkisini saptamış olmamız bizi bu bitkinin *in vivo* ortamdaki etkisini araştırmaya yönlendirmiştir.

Fareler (n=12) 2 x 10⁶ promastigot ile ayak taban deri altlarından enfekte edilmişler ve 4-12 hafta içinde tüm farelerde enfeksiyon oluşmuştur. Üç gruba ayrılan farelerin (n = 4) ilk iki grubuna Leishmaniasis referans ilacı Glukantim ve *H. myrtifolium* bitkisinin asitli ekstresi ile tedavi programı uygulanmıştır. Kontrol grubu olarak ayrılan son grup farelerin ikisine steril serum fizyolojik verilmiş, ikisi ise tedavisiz kontrol olarak ayrılmıştır. Enfeksiyonun seyri, farelerin enfekte ayaklarının ölçümü ve lezyonlardaki amastigot varlığı ile kontrol edilmiştir. Beşer gün ara ile beş kez uygulanan tedavi kürlerinin sonunda, referans ilacın verildiği farelerin ayak ölçümlerinin normale döndüğü ve iğne biyopsi preparatlarında amastigotların tamamen kaybolduğu görölmüştür. Bitki ekstresi verilen farelerin ayak ölçümlerinde %40'lık bir azalma olurken, iğne biyopsi

preparatlarında amastigotlar azalarak varlığını sürdürmüştür. Kontrol grubu farelerin enfeksiyonları artarak devam etmiştir.

Sonuç olarak; *H.mrytifolium* bitkisinin asitli ekstresinin *L. tropica* üzerine in vivo ortamda sınırlı bir etkiye sahip olduğu görülmüştür. Bitkinin farklı ekstrelerinin ve izole maddelerinin daha yüksek dozlarda uygulanması için ileri çalışmaların yapılması düşünülmüştür.

PB - 07

S.D.Ü. Araştırma ve Uygulama Hastanesi'ne Başvuran Reprodüktif Çağdaki Kadınlarda Toksoplazmozis Seroprevalansı

Hayati GÜNEŞ, Selçuk KAYA, Emel SESLİ ÇETİN, Tekin TAŞ, Mustafa DEMİRCİ

Süleyman Demirel Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji A.D., Isparta

Ülkemizde zaman zaman seropozitiflik oranının yüksekliğinden dolayı hamilelerde toxoplasmosis araştırılmasına gereken önem verilmemektedir. Ancak günümüzde bir çok enfeksiyon hastalığının prevalansında meydana gelen azalmalara paralel olarak toxoplasmosis prevalansında da azalma beklenebilir. Bu çalışmada hastanemiz Kadın Hastalıkları ve Doğum servis ve polikliniğine başvuran 17-49 yaş grubundaki hastalarda toxoplasmosis seroprevalans oranının saptanması amaçlanmıştır.

1 Ağustos 2005-1 Ağustos 2006 Tarihleri arasında S.D.Ü. Araştırma ve Uygulama Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum servis ve polikliniğine başvuran 18-49 yaş grubundaki 433 hasta çalışmaya alındı. Hastalar; 18-25, 26-35 ve 36 ve üzeri yaş grubu olarak 3 gruba ayrıldı. Hastaların Toxoplasma IgM ve IgG düzeyleri VIDAS-ELFA (Enzime Linked Fluoresan Assay) ve AxSYM yöntemiyle çalışıldı.

Çalışmaya alınan 433 hastanın 94 (%21.7)'ü 18-25 yaş grubunda, 284 (%65.6)'ü 26-35 yaş grubunda, 55 (%12.7)'i 36 ve üzeri yaş grubundaydı. IgG pozitifliği 18-25 yaş grubunda %21.3 (20 hasta), 26-35 yaş grubunda %26.1 (74 hasta), 36 ve üzeri yaş grubunda %38.2 (21 hasta) ve toplamda %26.9 (116 hasta) olarak saptandı. Ig M pozitifliği ise 18-25 yaş grubunda tespit edilmedi. 26-35 yaş grubunda %2.5 (7 hasta), 36 ve üzeri yaş grubunda %7.3 (4 hasta) ve toplamda %2.5 (11 hasta) olarak saptandı.

Biz, bu çalışmada artan yaşla beraber hastalardaki IgM ve değerleri ve IgG değerlerinin de arttığını gözlemledik. Bu da ilerleyen yaşta gebeliklerde konjenital toxoplasmosis ihtimalinin arttığını gösterir. Bölgemizde önceki yıllarda yapılan çalışmalara bakıldığında benzer seropozitivite oranları görülmektedir. Bu veriler hamilelerde toxoplasmosis takibinin ne kadar gerekli olduğunu ve kadınlarda ilk çocuk düşüncesinden itibaren araştırılmasının önemini ortaya koymaktadır.

PB - 08

Çiğ Köftenin Yaygın Tüketildiği Şanlıurfa İlinde Kadınlarda *Toxoplasma* Seroprevalansı

Fikret TEKAY¹, Erdal ÖZBEK²

¹Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi, Şanlıurfa; ²Dicle Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Diyarbakır

İnsan dahil bütün memelileri ve bütün kuşları enfekte edebilen *Toxoplasma gondii* dünyada yaygın olarak bulunan zorunlu hücre içi paraziti olup bir zoonozdur. Enfeksiyon etkeni insana, kedi ve kedigillerin ookistli dışkılarıyla kontamine olmuş besinlerle, doku kisti taşıyan çiğ veya az pişmiş etlerin (çiğ köfte, çiğ sucuk, yemek yaparken lezzet kontrolü v.b) sindirim yoluyla alınmasıyla, enfekte anneden fetüse plâsenta yoluyla, kan transfüzyonu ile ve organ transplântasyonu ile bulaşmaktadır. Çiğ köfte Şanlıurfa ile özdeşleşmiş yörenin geleneksel bir yiyeceğidir ve yapımında çiğ et kullanıldığı için *Toxoplasma gondii* doku kisti için büyük bir risk taşır. Bunun *Toxoplasma* seroprevalansını olumsuz yönde etkilediğini düşünmekteyiz. 1 Ocak 2006–30 Haziran 2006 tarihleri arasında Şanlıurfa Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi Mikrobiyoloji Lâboratuvarına *Toxoplasma gondii* IgM ve IgG istemi ile gönderilen kan örnekleri chemiluminescence immunoassay yöntemi ile çalışıldı. 6 ay boyunca lâboratuvarımıza incelemek üzere 2.586 kan örneği gönderildi. İncelenen serum örneklerinde *Toxoplasma* anti IgM pozitifliği %3.0 (78/2.586) ve *Toxoplasma* anti IgG pozitifliği %69.5 (1.798/2.586) olarak tespit edildi. *Toxoplasma* anti IgM ve *Toxoplasma* anti IgG birlikteliği %2.9 (75/2.586) olarak tespit edildi. Total anti-*Toxoplasma* pozitifliği %69.6 (1.801/2.586) ve total anti-*Toxoplasma* negatifliği %30.35 (785/2.586) olarak tespit edildi (Tablo). *Toxoplasma* prevalansı yaşam tarzına, yiyecek alışkanlığına, evde kedi besleme durumuna ve coğrafik konuma bağlı olarak farklılık gösterir. Türkiye’de seropozitiflik oranları Diyarbakır’da %61.3, Şanlıurfa’da %61.1, Malatya’da %39.6, Doğu Karadeniz bölgesinde %42.3, Ankara’da %30.7, İzmir’de %44.4, İstanbul’da ise %34 olarak bildirilmiştir. Çalışmada tespit ettiğimiz total anti-toxoplasma pozitifliği %69.6 olup bu Türkiye’de bildirilen en yüksek oran gibi gözükmektedir. Bunun ilimizdeki çiğ köfte tüketiminin yaygınlığına bağlı olduğunu düşünmekteyiz.

Tablo

Bulgular	Yüzde	Pozitif Örnek Sayısı
IgM	3.0	78
IgG	69.5	1.798
IgM + IgG	2.9	75
Total seropozitiflik	69.6	1.801
Total seronegatiflik	30.35	785

PB - 09

Hakkari İli Atlarında Toxoplasmosis, Brucellosis ve Listeriosis Seroprevalansı

Yaşar GÖZ¹, Cahit BABÜR², Abdülalim AYDIN³, Selçuk KILIÇ²,

¹YYÜ Tıp Fak., Van; ²Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi, Ankara
³YYÜ, Hakkari Meslek Yüksekokulu, Hakkari

Bu çalışma ülkemizin en doğusunda bulunan illerinden birisi olan Hakkari ili atlarında toxoplasmosis, brucellosis ve listeriosis seroprevalansını saptamak amacıyla yapıldı. Bu amaçla Hakkari'nin sınır köylerinde bulunan ve daha çok taşımacılık amacıyla kullanılan 74 attan yaklaşık 10 ml kan örnekleri alındı. Kan örnekleri 4000 rpm'de 10 dk satrifüje edilmek suretiyle serumlar elde edildi. Serumlar çalışılana kadar -20 °C'de saklandı. Toxoplasmosis için İndirekt Hemaglutinasyon Testi (IHAT) ve Sabin- Feldman Dye test (SFDT), brucellosis için Serum Tube Agglutination testi (SAT), listeriosis için ise Osebold Agglutination Testi (OAT) uygulandı. Çalışma sonunda toxoplasmosis seroprevalansı IHAT'la %14.8, SFDT ile %28.3, brucellosis seroprevalansı SAT ile %9.4 ve listeriosis seroprevalansı ise OAT ile %48.5 olarak saptandı.

PB - 10

Van İli Köpeklerinde Toxoplasmosis ve Leishmaniasis Seroprevalansı

Cahit BABÜR¹, Yaşar GÖZ², Nuri ALTUĞ³, Ayşegül TAYLAN ÖZKAN¹,
Selçuk KILIÇ¹

¹Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi, Ankara; ²YYÜ, Tıp Fak., Van; ³YYÜ, İç Hastalıkları AD, Van

Bu çalışmada Van ili köpeklerinde toxoplasmosis ve leishmaniasis seroprevalansını saptamak amacıyla 32'si erkek, 37'si dişi olmak üzere toplam 69 köpekten kan örnekleri alındı. Bu kanlardan yöntemine uygun bir şekilde elde edilen serumlar toxoplasmosis yönünden Sabin- Feldman Dye Test (SFDT) ile, leishmaniasis yönünden ise İndirekt Fluoresan Antikor Testi (IFAT) ile incelendi. İnceleme sonucunda 69 köpek serumunun 40'ında (%57.9) anti-*Toxoplasma gondii* antikorları saptanırken, IFAT ile yapılan incelemede köpek serumlarının hiçbirisinin leishmaniasis yönünden seropozitif olmadığı görüldü.

PB - 11

Van Yöresi Keçilerinde *Eimeria* Türlerinin Prevalansı

Yaşar GÖZ¹, Abdulalim AYDIN², Serdar DEĞER³

¹YYÜ Tıp Fak., Van; ²YYÜ Hakkari Meslek Yüksekokulu, Hakkari; ³YYÜ Veteriner Fak., Parazitoloji AD, Van

Bu çalışma Haziran 2004-Eylül 2004 tarihleri arasında Van yöresi keçilerindeki *Eimeria* türlerini ve bunların prevalansını saptamak amacıyla yapıldı. Bu amaçla belirtilen tarihler arasında Van hayvan pazarına satış amacıyla getirilen ve yaşları 3 ay ila 1 yıl arasında değişen toplam 106 keçinin rektumlarından yaklaşık 5'er gr dışkı örnekleri alındı. Dışkı örnekleri alınan toplam 106 keçinin 84 (%69.8)'ünde *Eimeria* türleri saptandı. *Eimeria* türlerini belirlemek amacıyla *Eimeria* ookisti saptanan dışkı örnekleri petri kaplarına konularak sporlanmanın sağlanması için üzerlerine %2.5'lik potasyum dikromat (K₂Cr₂O₇) çözeltisi ilave edildi. Çalışma sonucunda keçilerin *E. arloingi* (%41.5), *E. alijeve* (%37.7), *E. christensini* (%20.7), *E. ninakohlyakimovae* (%18.9), *E. pallida* (%9.4), *E. apsheronica* (%9.4) ve *E. hirca* (%7.5) olmak üzere toplam 8 *Eimeria* türüyle infekte oldukları saptandı.

PB - 12

Theileria annulata Tams 1 Geninin PCR-RFLP Analizi

Kürşat ALTAY, Münir AKTAŞ, Nazir DUMANLI

Fırat Üniv., Veteriner Fak., Parazitoloji AD., Elazığ

Tams 1, *Theileria annulata*'nın merozoit/piroplasm yüzey antijeni olup, bu antijendeki genetik farklılıklar ELİSA gibi tanı amaçlı test geliştirme ve rekombinant aşı çalışmalarını zorlaştırmaktadır. Bu çalışmada Tams-1 geninin RFLP analizi yapılmıştır. Bu amaçla, mikroskopik olarak perifer kan frotilerinde *Theileria* piropasmları tespit edilen 92 sığırdan alınan kanlardan DNA ekstraksiyonu yapılmış ve bu DNA'lardan PCR ile Tams 1 geni amplifiye edilmiştir. Daha sonra ampikonlar Taq 1 enzimi ile restriksiyona tabi tutulmuştur. Sonuç olarak 6 farklı restriksiyon profili belirlenmiştir. Restriksiyon profillerinin dağılımı 78, 5, 2, 2, 1, 1'dir. Geriye kalan 3 örnekte PCR ile Tams 1 geni amplifiye edilememiştir.

PB - 13

Kenelerde *Theileria* Enfeksiyonlarının Polimeraz Zincir Reaksiyonu ile Tespiti

Kürşat ALTAY, Münir AKTAŞ, Nazir DUMANLI

Fırat Üniv., Veteriner Fak., Parazitoloji AD., Elazığ

Kenelerle nakledilen enfeksiyonlara karşı etkili kontrol stratejilerinin geliştirilebilmesinde, hastalığı nakleden kene türlerinin belirlenmesi önemlidir. Son yıllarda kenelerde çeşitli patojenlerin tespitinde polimeraz zincir reaksiyonu kullanılmaktadır. Bu çalışmada, *Theileria* enfeksiyonlarının *Hyalomma anatolicum anatolicum*'da PCR ile tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla 100 adet olgun *H. a. anatolicum*'un tükrük bezleri çıkarılarak, DNA ekstraksiyonu yapılmıştır. Tükrük bezlerinden elde edilen DNA'lerden, *Theileria* soyuna spesifik primerler kullanılarak yapılan PCR'nda *Theileria* spp. 18S SSU rRNA geninin 1098 baz çiftlik bölümü amplifiye edilmiştir. Sonuç olarak, 100 *H. a. anatolicum*'un 64'ünde (%64) *Theileria* spp.'nin varlığını gösteren 1098 baz çifti uzunluğunda pozitif amplifikasyon ürünü elde edilmiştir.

PB - 14

Erzincan Yöresinde Sığırlarda *Theileria* Enfeksiyonlarının Reverse Line Blotting Yöntemi ile Araştırılması

Kürşat ALTAY, Münir AKTAŞ, Nazir DUMANLI

Fırat Üniv., Veteriner Fak., Parazitoloji AD., Elazığ

Bu çalışma Erzincan yöresinde sığırlarda *Theileria* türlerinin reverse line blotting (RLB) ile tespiti amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla, değişik odaklardan rastgele seçilen 123 sığırdan DNA ekstraksiyonunda kullanılmak üzere EDTA'lı tüplere kan alınmıştır. Aynı zamanda her hayvanın perifer kan frotisi hazırlanmıştır. Hazırlanan frotiler Giemsa ile boyanarak mikroskopta *Theileria* spp. piroplazmaları yönünden incelenmiştir. Kanlardan elde edilen DNA'lerden *Theileria* türlerinin 18 S rRNA geni amplifiye edilerek RLB testinde kullanılmıştır. Elde edilen PCR ürünleri catch all (*Theileria*, *Babesia*), *Theileria* spp., *T. annulata*, *T. buffeli/orientalis* türleri için spesifik proplarla hibridizasyona tabi tutulmuştur. Sonuç olarak, mikroskopik incelemede 14 (%11,38) sığırdan *Theileria* spp. piroplazmalarına rastlanmıştır. Aynı örneklerin RLB testi ile 19 (%15,45)'unda *T. annulata*, 12 (%9,76)'inde *T. buffeli/orientalis* tespit edilmiştir. Üç örnekte miks enfeksiyon belirlenmiştir.

PB - 15

Dışkıda *Entamoeba histolytica*'nın Saptanmasında Kullanılan Yöntemlerin Birlikte Değerlendirilmesi

Sema TUNCAY, Selma USLUCA, Gültür YALÇIN, Leyla ÖVER, Serap ŞAHİN, Songül BAYRAM DELİBAŞ, Tonay İNCEBOZ, Ümit AKSOY, Çiler AKISÜ

Dokuz Eylül Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., İnciraltı, İzmir

Bu çalışmada; Ocak 2004-Mayıs 2006 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., Koproparazitoloji Laboratuvarına değişik kliniklerden çeşitli gastrointestinal şikayetler ile başvuran toplam 9378 hastaya ait dışkı örnekleri incelendi. Tüm dışkı örneklerine nativ-Lugol yöntemi ve şüpheli durumlarda trichrome boyama, Robinson besiyerine ekim ve/veya Entamoeba CELISA Path kiti ile dışkıda antijen aranması yöntemleri uygulandı. Bu inceleme sonuçlarından en az bir yöntem ile *E. histolytica*/*E. dispar* kist ve/veya trofozoitleri saptanan 41 (%0,44) olgu pozitif olarak değerlendirildi. Bu olgulardan, 24 olguda dört yöntem, 14 olguda üç yöntem bir arada kullanılırken, 3 örneğe sadece nativ-Lugol ve trichrome boyama işlemleri yapılarak tanı konuldu. Pozitif olarak kabul edilen ve tümüne nativ-Lugol uygulanan 41 olgunun sadece 25'inde bu yöntemle *E. histolytica*/*E. dispar* kist ve/veya trofozoitleri saptanırken, kalan 16 dışkı örneğine diğer üç yöntemle tanı konuldu.

Günümüzde *E. histolytica* ve *E. dispar* ayırımının yapılmasının gerekliliği kaçınılmazdır. Çünkü *E. dispar* tanısı konulduğunda hastanın tedavi edilmesi gerekli değilken, *E. histolytica* tanısı konulduğunda ivedilikle tedavi edilmesi zorunluluğu vardır. Bu nedenle tanı yöntemleri birlikte kullanılarak gerektiğinde *E. dispar* ayırımı yapabilen ELISA güvenilirliği olan sonuçların verilmesi mümkün olacaktır.

PB - 16

***Entamoeba histolytica* Antijeninin Dışkıda ELISA Yöntemi ile Aranması ve Direkt Bakı Yöntemleri ile Karşılaştırılması**

Keramettin YANIK, M.Cihan EKMEK, Murat HÖKELEK, Belma DURUPINAR

Ondokuzmayıs Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji AD., Samsun

Amipli dizanteri etkeni olan *Entamoeba histolytica* özellikle gelişmekte olan ülkelerde ve ülkemizde yaygın bir enfeksiyon etkenidir. Tropikal ve subtropikal bölgelerde daha yüksek prevalans gösteren *E. histolytica* nedeniyle her yıl ortama olarak 40.000-110.000 kişinin öldüğü bildirilmektedir. Özellikle sosyoekonomik koşulların yetersiz olduğu yerleşim bölgelerinde etkene hızlı ve kesin tanı konması önem taşımaktadır. Bu çalışmada antijen Enzyme Linked

Immunosorbent Assay (Ag-ELISA) testinin tanıdaki yeri, amoebiosis ön tanısı ile başvuran çocuk ve yetişkinlerde parazitin görülme sıklığı ortaya koymaya amaçlandı.

Çalışmada Ondokuzmayıs Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji Laboratuvarına 2002-2004 yılları arasında gönderilen 1329 hastanın dışkı örneğinde direkt mikroskopik tanı ve Ag-ELISA yöntemi ile *E. histolytica* araştırıldı. Her iki yöntemde 1202 (%90,4) hasta örneği negatif bulundu. Bu hastaların 494'ü çocuk 708'i erişkindi. Her iki yöntemle 18 (%1,4) örnek pozitif olarak saptandı. Bunların 5'i çocuk 13'ü yetişkindi. Ag-ELISA ile 109 (%8,2) örnek pozitif bulunurken direkt mikroskopide bu örnekler negatif olarak sonuçlandı. Yalnızca 2 (%0,2) hastada mikroskopi pozitifken Ag-ELISA sonucu negatif bulundu.

Sonuç olarak biraz daha pahalı bir yöntem olmasına karşın, Ag-ELISA'nın kullanılması durumunda konvansiyonel tanı yöntemlerinin *E. histolytica* tanısındaki bilinen sakınca ve zorluklarının giderilmesinde önemli katkılar sağlayacağı düşünülmüştür. Amoebiosisin tanısının daha kesin ve güvenilir olabileceği için dışkıda antijen aranmasında ELISA yönteminin laboratuvar olanakları çerçevesinde rutin tanı yöntemleri arasında uygulanmasının değerli olabileceği kanısına varılmıştır.

PB - 17

***Entamoeba histolytica/dispar* Tanısında ELISA Yöntemiyle Adezin Antijeninin Araştırılması**

Güliden SÖNMEZ TAMER¹, Mucide AK²

¹Kocaeli Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji AD., Kocaeli; ²Ege Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., İzmir

Bu çalışmada amoebiosisin etkensel tanısındaki zorluklar dikkate alınmıştır. İntestinal amoebiosis ön tanısıyla laboratuvarımıza gönderilen dışkı örneklerinde mikroskopik inceleme (Nativ-lugol, trikrom boyama, formol-eter çöktürme yöntemi) ile *E. histolytica*'ya özgül adezini saptayan ELISA (*ENTAMOEBA HISTOLYTICA II* Techlab, Blacksburg VA 24060, USA) yöntemlerinin sonuçları karşılaştırılmıştır. Laboratuvarımızda mikroskopik incelemeler sonucunda 584 dışkı örneğinin 17'sinde (%2,9) mikroskopik inceleme ile *E. histolytica/E.dispar* kist ve/veya trofozoitleri, 6'sında (%1,0) *E. histolytica*'ya özgül adezin saptanmıştır. Mikroskopik inceleme *E. histolytica/E.dispar* ayırıcı tanısında ve *Entamoeba* kist ve/veya trofozoit yapılarının başta makrofajlar olmak üzere diğer hücresel elemanlardan ayırımında yetersiz kalabilmektedir. Patojenik *E. histolytica* ile patojen olmayan *E. dispar*'ın ayırımı kısa bir zaman içinde yapılabilmektedir. Ayrıca özellikle çocukluk yaş grubunda gereksiz tedavi uygulamalarını ve ilaca bağlı yan etkileri azaltması (nonpatojen tür olan *E. dispar*'da tedavi gereksizdir) ve ayırıcı tanı konulabilmesi nedeniyle *E. histolytica* monoklonal ELISA adezin antijen testinin yapılmasının yararlı olduğu kanısına varılmıştır.

Bursa'nın İl Merkezindeki *Entamoeba histolytica*/*E. dispar* Prevalansı ve Bağırsak Parazit Faunası

Oktay ALVER¹, Yasemin HEPER², İlker ERCAN³, Halis AKALIN², Okan TÖRE¹

¹Uludağ Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Görükle, Bursa

Bursa ili, sosyo- ekonomik, ticari ve sanayi açısından çok gelişmiş olması nedeniyle oldukça fazla göç alması sonucu Türkiye ortalamasının üzerinde bir nüfus artışı ile ülkenin 4. büyük ilidir. Çalışma, Bursa il merkezinin sosyoekonomik düzeyi düşük, alt yapısı yetersiz olan bölgelerinde yaşayanlar arasından tabakalı örnekleme yöntemi ile belirlenen 176 kişinin dışkı örneğinde asemptomatik *Entamoeba histolytica*/*E. dispar* taşıyıcılığını ve bağırsak parazit prevalansını belirlemek amacıyla Ekim 2004- Mayıs 2005 yılları arasında yapılmıştır.

Çalışma öncesi hazırlanan anket formundaki bilgilere (yaş, cins, meslek, öğrenim durumu, evde yaşayan kişi sayısı, içme suyunun kalitesi, tuvaletin evin içinde olup olmadığı, Bursa'ya göç etmeden önce yaşadığı il ve bölge adı) çalışmaya katılmayı kabul eden kişilerle Sağlık Ocaklarında yüz yüze görüşülerek ulaşıldı. Çalışmaya katılanların tümü asemptomatikti ve en az 3 hafta öncesinden değişik nedenlerle de olsa tedavi almamasına dikkat edilmişti.

Sağlık Ocağı laboratuvarına ulaştırılan her dışkı örneğine direkt baki (%0.9 sodyum klorür ve %0.2 lugol iyod) işlemi uygulandı ve her bir örnekden trikrom boyama için preparatlar hazırlandı. Toplam 176 örneğe uygulanan trikrom boyama işlemi, çoklaştırma yöntemlerinden modifiye Ritchie metodu ve ticari ELISA kiti (Ridascreen® Entamoeba; R-Biopharm AG, Darmstadt, Germany) kullanılarak dışkıda *E. histolytica*/*E. dispar*'ın in vitro kalitatif tanısı işlemi Uludağ Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Parazitoloji Laboratuvar'ında gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya dahil edilen kişilerde %44.8 (79/176) oranında bir veya birden fazla parazit saptandı. 176 örneğin 4'ünde (%2.2) ELISA ile yine 4'ünde (%2.2) mikroskopi ile *E. histolytica*/*E. dispar* pozitif saptandı, ancak mikroskopi ile pozitif saptananların sadece birinde ELISA ile pozitiflik elde edildi. Dışkı inceleme sonuçları değerlendirildiğinde parazitlerin türlere göre dağılımı şu şekildedir: *Giardia intestinalis* 21 (%11.9),

Blastocystis hominis 20 (%11.3), *Entamoeba coli* 13 (%7.4), *Entamoeba hartmannii* 5 (%2.9), *Taenia spp.* 1 (%0.56), *Hymenolepis nana* 1 (%0.56). Bunlara ek olarak %2.2 oranında da *E. histolytica*/*E. dispar* kompleksi saptandı. Selofan bant inceleme sonuçları değerlendirildiğinde *Enterobius vermicularis* 20 (%11.3), *Taenia spp.* 1 (%0.56) olarak görülmüştür. Parazit saptanan olguların 49 (%62.1)'u kadın, 31 (%37.9)'i erkek olup, olguların yaş dağılımına baktığımızda 0-9 yaş arasında %13.0, 10-19 yaş arasında %13.9, 20-29 yaş arasında %8.5 olduğu belirlendi

Çalışmada elde edilen parazit sonuçlarının ve anketteki sorulara verilen yanıtların Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Fisher's exact testleri ile istatistiksel değerlendirmesi sonucunda oluşturulan kümeleme analizinde çalışmaya katılanların %52.7'si 0.754 benzerlik düzeyinde 3 kümede gruplanmıştır. İlk kümedeki katılımcıların diğer iki kümedekilere göre demografik bakımından özellikleri incelendiğinde daha genç olanların, Karadeniz bölgesinden (18 il içermekte) gelerek Bursa'da yerleşenlerin çoğunlukta olduğu, laboratuvar sonuçları bakımından incelendiğinde ise *G. intestinalis*, *B. hominis* ve *E. vermicularis* görülme oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. Veriler, ClustanGraphics 8.00 ve SPSS 14.0 programlar ile çözümlenmiş ve $\alpha = 0.05$ anlamlı olarak değerlendirilmiştir. Çalışmamızda elde ettiğimiz parazit görülme oranları merkezimizde daha önceki yıllarda belirlenen sonuçlarla karşılaştırdığımızda oldukça yüksek bulunmuştur.

Çoğunlukla fekal oral yolla bulaşan bağırsak parazitlerini yüksek oranda saptadığımız çalışmamızda yine aynı yolla bulaşabilen *E. histolytica*/ *E. dispar* pozitifliğini düşük oranda bulmamız düşündürücüdür. Bu nedenle asemptomatik taşıyıcılığın belirlenmesi amacıyla risk gruplarını (mental retarde olanlar v.s.) kapsayan ve *E. histolytica* ve *E. dispar*'ın kist formlarını birbirinden ayırmada kullanılabilen moleküler yöntemlerin kullanıldığı çalışmaların yapılmasının önemini vurgulamak istiyoruz.

PB - 19

HIV (+) ve (-) Diyareli Olgularda *Entamoeba moskovski* Varlığının PZR ile Araştırılması

David L. BECK^{1,2}, Nihal DOĞAN³, Noel E. SAM⁴, Sendi OLE-NGUYAİNE⁴, William A. PETRİ¹, Eric R. HOUP¹

¹Department of Infectious Diseases and International Health, University of Virginia Health System, Charlottesville, VA 22908, USA; ²Department of Biology and Chemistry, Texas A & M International University, Laredo, TX, 78041, USA; ³Department of Microbiology, Eskisehir Osmangazi University Medical Faculty, Eskişehir, Turkey; ⁴Kilimanjaro Christian Medical Centre, Moshi, Tanzania

Entamoeba moskovskii önceleri serbest yaşayan amipler arasında düşünülürken, son yıllarda farklı coğrafik bölgelerde sporadik insan olguları rapor edilmektedir. Çalışmamızda HIV pozitif ve HIV negatif diyareli olgularda *Entamoeba moskovskii* varlığının polimeraz zincir reaksiyonu (PZR) ile tanımlanması ve dünyanın değişik bir coğrafik bölgesindeki bulunup bulunmama oranının araştırılması amaçlanmıştır.

Bu amaçla dışkı örnekleri Tanzania'da 3 ayrı hastaneden HIV (+) ya/yada (-) toplam 172 diyaresi olan hastalardan toplanmıştır. HIV serolojisi ELISA ile (Vironostica HIV

uniform II Plus 0 /BioRad Genscreen ½) ile, CD 4 oranı (Counter Manuel CD4) kiti ile belirlenip mikroskobik olarak dışkı analizleri yapılmıştır.

172 diyareli olgunun 141'i HIV (+), 64' ü testlerle HIV seronegatif olarak tanımlanmıştır. Tüm dışkı örnekleri PZR çalışması için Qiagen QIA amp DNA stool kiti ile purifiye edilmiştir. Çalışmada daha önce tanımlanan ve çalışılan "Small subunit rRNA gen (ssu-rRNA) ile *Entamoeba histolytica*, *Entamoeba dispar* ve *Entamoeba moskovskii* varlığı araştırıldı.HIV (+) örneklerin %13.5'inde *Entamoeba moskovskii*, %5.8'inde *Entamoeba dispar*, %35.6'sında PZR ile *Entamoeba histolytica* varlığı tanımlanmıştır.Bu bulgular Bangladesh te yapılan benzer bir çalışma ile de korelasyonlu bulunmuştur.Mikroskopi pozitif 10 örneğin 3'ü PZR ile negatif olarak değerlendirilmiştir.HIV pozitifliği ile *Entamoeba* enfeksiyonları arasında bir korelasyon bulunamamıştır.

PB - 20

***Dientamoeba fragilis*'in Çeşitli Besiyerlerinde Üretilmesi ve Tanıda Kültürün Önemi**

Özgür KURT, İpek ÖSTAN, Nogay GİRĞİNKARDEŞLER, Ülgen Z. OK, Ahmet ÖZBİLGİN
Celal Bayar Üniv. Tıp Fak. Parazitoloji AD., Manisa

Dientamoeba fragilis, "Dientamoebiasis" adı verilen enfeksiyona yol açan, insanların çekum ve kalın bağırsağının lümeninde yaşayan ve yalnızca trofozoit şekli bulunan bir bağırsak protozoonudur. Dientamoebiasis sırasında hastada sıklıkla karın ağrısı, ishal, iştahsızlık, bulantı, kusma ve midede gaz gibi semptomlar görülür. Dientamoebiasisin tanısında dışkı yaymalarının trikrom veya demir hematoksilin gibi kalıcı boyalarla hazırlanan preparatlarının incelenmesi önem taşır, ancak dışkı kültürünün tanı için çok daha duyarlı olduğu bildirilmiştir. Araştırmamızda *D. fragilis* trofozoitlerinin bağırsak protozoonlarının kültürü için kullanılan üç besiyerindeki üremeleri karşılaştırılarak tanıda kültürün önemi ve kullanılan besiyerlerinin etkinlikleri değerlendirilmiştir.

Laboratuvarımıza başlıca midede gaz, karın ağrısı ve ishal yakınmalarıyla başvuran ve dışkı örneklerinden hazırlanan trikrom boyalı preparatlarda *D. fragilis* trofozoitleri saptanan hastalardan Robinson besiyerine 80, Dobell besiyerine 75 ve Talis'in Difazik Yumurtalı Besiyeri'ne (TDYB) toplam 65 dışkı örneği, aynı anda üç besiyerine birden ise toplam 61 dışkı örneği ekilmiştir. Besiyerlerinin tanısal duyarlılıkları ayrı ayrı ele alındığında Robinson, Dobell ve TDY besiyerleri için sırasıyla, %90, %76 ve %86; aynı anda ekildikleri 61 örnek üzerinden hesaplandığında ise sırasıyla %95, %84 ve %85 olarak belirlenmiştir.

Trikrom boyalı preparatlarla yapılan mikroskobik incelemelerde *D. fragilis* görülmeyen toplam 160 hastanın dışkı örnekleri de aynı üç besiyerine ekilmiştir. Ekim sonrası 48, 72

ve 96. saatlerde yapılan kontrollerde, bu örneklerden 17'sinin Robinson, 5'inin Dobell ve 6'sının TDYB'de ürettiği, Dobell besiyeri ve TDYB'de üreyen örneklerin tamamının Robinson besiyerinde de ürettiği saptanmıştır. Sonuç olarak, kültürün dientamoebiasis tanısında mikroskopiden daha duyarlı olduğu ve Robinson besiyerinin kültür için diğer besiyerlerinden daha uygun olduğu kanısına varılmıştır.

PB - 21

Van Belediye Mezbahasında Çalışan İşçilerde ve Kesimi Yapılan Hayvanlarda *Cryptosporidium* sp. Araştırılması

Mutalip ÇİÇEK¹, Hanifi KÖRKOCA², ABDURRAHMAN GÜL³

¹Yüzüncü Yıl Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., Van; ²Van Sağlık İl Müdürlüğü, Halk Sağlığı Şube Müdürü, Van, ³Yüzüncü Yıl Üniv., Veteriner Fak., Parazitoloji AD., Van

Bu çalışma, Van Belediye Mezbahasında kesimi yapılan hayvanlarda ve bu parazit için risk altında olan mezbaha işçilerinde *Cryptosporidium* sp. prevalansının saptanması amacıyla planlandı.

Çalışma kapsamına, Van Belediye Mezbahasında üç ay süresince değişik zamanlarda kesimi yapılan hayvanlar ve mezbahanın değişik birimlerinde çalışan işçiler alındı. Kesimi yapılan 167 koyun, 56 keçi ve 86 sığır olmak üzere toplam 309 hayvan ve 87 işçiye ait dışkı örneği kullanıldı. Kesilen hayvanlarda *Cryptosporidium* sp. ookistlerinin saptanmasında modifiye asit-fast boyama yöntemi kullanıldı. Mezbaha işçilerinden alınan dışkı örneklerinde *Cryptosporidium* sp. aranmasında RIDA® Quick *Cryptosporidium* Strip Testi (R-Biopharm), modifiye asit-fast boyama yöntemi ve ayrıca Strip testi ile pozitif görülen örneklerde, ELISA ile antijen arandı (R-Biopharm).

Dışkı örnekleri incelenen koyunların 22'sinde (%13.17), keçilerin altısında (%10.71), sığırların yedisinde (%8.13) *Cryptosporidium* sp. ookistleri saptandı. Dışkı örnekleri incelenen 87 işçinin 34'ünde (%39.1) Bağırsak parazitleri görüldü. İşçilerin birinde (%1.14) *Cryptosporidium* sp., birinde (%1.14) *Endolimax nana*, birinde (%1.14) *Chilomastix mesnili*, birinde (%1.14) *Iodamoeba bütschlii*, dördünde (%4.59), sekizinde (%9.19) *Blastocystis hominis* ve 17'sinde (%19.54) *Giardia intestinalis* saptandı.

Sonuç olarak; bu çalışmada elde ettiğimiz bulgular doğrultusunda *Cryptosporidium* sp., evcil hayvanlar için önemli bir patojen olmamakla birlikte, parazitin zoonoz özelliğinden dolayı önemlidirler. Meslekleri gereği evcil hayvanlara teması olan kişilerin çalışma esnasında bu zoonoz paraziti göz önünde bulundurmaları ve önlem almaları gerektiği kanaatine varıldı

PB - 22

İshal Gelişen Nötropenik Hasta Grubunda *Cryptosporidium* sp. Görülme Sıklığı

Ö. GÜZEL TUNÇCAN¹, R. KARAKUŞ², F. ULUTAN¹, K. HIZEL¹, D. ÖZCAN KANAT¹, F. AKTAŞ¹

¹GÜTF Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD, ²GÜTF İmmunoloji AD.

Cryptosporidium immünitesi normal kişide kısa süreli, kendiliğinden iyileşen ishal, immun sistemi baskılanmış kişilerde uzun süreli ishale neden olabilen bir protozondur. *Cryptosporidium* tüm dünyada değişen bir prevalansa sahiptir. Çalışmamızda bölgeden bölgeye büyük farklılık gösteren bu protozoonun kurumumuzdaki ve özel olarak nötropenik gruptaki prevalansını araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Çalışmaya, primer hastalıkları nedeniyle veya kemoterapiye bağlı olarak nötropeni gelişen ≥ 16 yaş grubunda 54 olgu alındı. Çalışmaya alınan hastaların altta yatan hastalıklarına göre dağılımları şu şekildeydi: Akut myeloid lösemi (25 olgu, %46.2), Multiple myelom (15 olgu, %27.7) diğer hematolojik malignansiler (9 olgu, %16.6) ve solid tümörlü malignansiler (5 olgu, %9.2). Dışkı örnekleri makroskopik incelemenin ardından diğer ishal etkenleri açısından değerlendirildi. Dışkı örneklerinde *Cryptosporidium* antijen araştırması için CRYPTO CELISA (CeLLabs, Avustralya) kiti kullanıldı. Örnekler çalışma gününe kadar -80°C'de saklandı ve ELISA çalışması üretici firmanın önerileri doğrultusunda gerçekleştirildi. Olguların hiçbirinde fekal örneklerde diğer ishal etkenleri saptanmadı. Çalışmaya alınan 54 dışkı örneğinin ELISA çalışmasında 5/54 (%9.3) olguda *Cryptosporidium* antijeni pozitif olarak saptandı.

Merkezimizde takip edilen nötropenik ishallerde *Cryptosporidium* görülme sıklığı hakkında bilgi edinmek amacıyla yapılan çalışma sonunda, bu grupta ishal etkeni olarak *Cryptosporidium*' un %9.3 oranında etken olduğu saptanmıştır.

PB - 23

***Cyclospora* Enfeksiyonunun Eşlik Ettiği Su Kaynaklı Bir *Cryptosporidiosis* Salgını**

Ü. AKSOY¹, Ç. AKİSU¹, S. SAHİN¹, S. USLUCA¹, G. YALÇIN¹, F. KURALAY²

¹Dokuz Eylül Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD, İzmir, ²Buca Sağlık Grup Başkanlığı, İzmir

İzmir'in merkez ilçe köylerinden olan Karacağağaç'ta, 2005 Eylül ayı sonlarında, *Cyclospora* enfeksiyonunun eşlik ettiği, içme suyu kaynaklı bir cryptosporidiosis salgını xlii

meydana geldi. Yoğun yağış ile birlikte ortaya çıkan salgında, olası şüpheli kaynağın, köye su sağlayan kontamine şebeke suyu deposu olduğu düşünüldü. Diarezi olan 191 köylüye ait dışkı, rutin dışkı bakışının yanı sıra, kinyoun asid fast boyama yöntemi ile *Cryptosporidium spp.*, *Cyclospora cayetanensis* ve *Isospora belli* yönünden değerlendirildi. Dışkıları incelenen köylülerin yakınmaları (diare, dışkıda kan-mukus varlığı, karın ağrısı, karında şişkinlik, bulantı, kusma, halsizlik, ateş) ve bazı demografik bilgileri içeren anket formlarının (yaş, cinsiyet, kişisel tuvalet alışkanlığı, anti-paraziter tedavi alıp almadığı, ailede benzer yakınmaları olan kişilerin bulunup bulunmadığı) tarafımızdan doldurulmasıyla elde edildi. Çalışma kapsamına alınan kişilerin 84'ü erkek, 107'si kadındı. Cryptosporidiosis %7.9 oranında saptanırken, olguların büyük çoğunluğu 0-14 yaş grubunda idi. Cyclosporiasis ise %4.7 oranında tespit edildi. *Cryptosporidium spp.* görülme sıklığı ile cinsiyet ve yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunmadı. Olgular tarafından en sık olarak bildirilen yakınma, diare ve karın ağrısı iken; dışkısında kan ve mukus bulunan olgu yoktu.

Bilgilerimize göre bu salgın, Türkiye'de bildirilen ilk su kaynaklı Cryptosporidiosis salgınıdır. Hastalığın bulaşı sıklıkla, Cyclosporiasis ve diğer intestinal parazit enfeksiyonların da bulaşında önemli olan su aracılığıyla olmaktadır. Bu nedenle, özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde gelecekteki hedef, su kaynaklı salgınlar için uygun bir surveyans sisteminin düzenlenmesi olmalıdır.

PB - 24

İzmir İlinde Tanı Alan Bir Fasciolosis Olgusu

Sema ALP ÇAVUŞ, Ziya KURUÜZÜM, Sevil SAPMAZ KARABAĞ, Nedim ÇAKIR, Ayşe YÜCE.

Dokuz Eylül Üniv., Tıp Fak., İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD. İzmir

Fasciola hepatica, genelde koyun ve sığır gibi otcul hayvanların paraziti olmakla birlikte insanlarda da rastlantısal olarak safra yolları ve karaciğerde yerleşim gösteren bir trematoddur. İzmir ilinde tanı alan hasta, Türkiye'de bu parazit ile enfekte olabilecek hastalara endemik olmayan bölgelerde de rastlanabileceğine dikkatin çekilmesi amacıyla sunulmaya değer bulunmuştur.

Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde yaşamakta olan 45 yaşındaki kadın hasta İzmir'de sayahatte iken karın ağrısının ortaya çıkması üzerine hastanemize başvurdu. Öyküsünden beş yıldır zaman zaman karın ağrısı yakınması olduğu, bu nedenle iki kez operasyon geçirdiği, bir kez de dışkısında parazit saptandığı söylenerek tedavi verildiği öğrenildi. Son üç aydır artan karın ağrısına, karında şişkinlik, iştahsızlık, halsizlik, öksürük yakınmaları eklenmiş olan hasta, son bir haftadır ağrısının iyice artması üzerine yapılan

batın ultrasonografisinde hepatomegali ve koledok lümeni içinde 4 cm uzunluğunda tübüler yapı saptanması üzerine askariasis ön tanısı ile tarafımızca değerlendirildi. Sağ üst kadranda hassasiyet ve defans bulgularının da olması nedeniyle ERCP planlanan hasta, bu işlem sırasında koledok içinde 2-2.5 cm boyutunda yaprak şeklinde parazit görüldüğünün ve sfinkterotomi yapılarak çıkarıldığının bildirilmesi üzerine fasiolosis tanısıyla kliniğimize yatırıldı. Yapılan dışkı incelemesinde Giardia intestinalis trofozoitleri görüldü, fasciola hepatica yumurtasına rastlanmadı. Periferik yaymasında %8 eozinofili saptandı. Giardiyazise yönelik metronidazol tedavisine başlandı. Ancak fasiolosis için son zamanlarda önerilen en güvenli ve en etkili ajan olan triklobendazolün Türkiye’de olmaması nedeniyle bu yönde tedavisine hemen başlanamadı. Türkiye Eczacılar Odası ve Sağlık Bakanlığı aracılığıyla ilacın istemi yapıldı (Egaten 250 mg tb). Yurtdışından ilacın getirilmesi üzerine 10 mg/kg dozunda iki gün po uygulandı. Tedavi sonrası sorun yaşanmaması üzerine izlemine devam edilmek üzere taburcu edildi. Ülkemizde özellikle İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde görülen parazit ile enfekte olmuş olgularla, seyahat ve göç nedeniyle diğer bölgelerdeki hekimlerin de karşılaşabilecekleri akılda tutulmalıdır. Fasciolosis tedavisinde bir çok ajanın adı geçmekle birlikte Dünya Sağlık Örgütü’nce de önerilen en güvenli ve en etkili ajan triklobendazoldür. Türkiye’de olmayan bu ajanın tedavide gecikme yaşanmaması için Sağlık Bakanlığı’nın elinde bulundurulması gerekmektedir.

PB - 25

Van’da Dicrocoeliosisli Bir İnsan Olgusu

Zeynep TAŞ CENGİZ, Hasan YILMAZ, Mutalip ÇİÇEK

Yüzüncü Yıl Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., Van

Dicrocoelium dentriticum, esas olarak koyun, keçi, sığır gibi otçulların safra kesesi ve safra yollarında sıkça rastlanmakta olup, hijyen kurallarına uyulmaması ve dikkatsiz davranılmasına bağlı olarak karıncaların besin maddeleriyle nadiren de olsa alınmasıyla insanlarda da rastlanmaktadır. Dicrocoeliosiste ortaya çıkan belirtiler, karaciğer büyümesi ve ağrısına bağlı olarak karnın sağ üst kadranda ağrı, sarılık, karında şişlik, ishal, kabızlık, eosinofili, anemi gibi fasciolosisde görülen belirtilerdir.

Ülkemizde farklı bölgelerde yapılan araştırmalarda, insanlarda çok az sayıda *D.dentriticum* olgusu belirlenmiştir. İstanbul Üniv., Cerrahpaşa Tıp Fak., nde 2003 yılında 65 yaşındaki bir kadın hastada *D.dentriticum*’un saptandığı, yine aynı Fakültede Parazitoloji Bilim Dalı’nda 1997-2001 yılları arasında parazitolojik yönden incelenen 15714 dışkı örneğinin ikisinde, Manisa Moris Şinasi Çocuk Hastanesi Mikrobiyoloji Laboratuvarı’na Ocak 2001-Ocak 2003 ayları arasında gelen toplam 1913 hastanın dışkı numunelerinin incelenmesi sonucunda bir (%0.06) kişide *D.dentriticum* yumurtası

görüldüğü bildirilmiştir. Dünyanın çeşitli bölgelerinde yapılan çalışmalarda da bu parazitin insanlarda nadiren rastlandığı bildirilmiştir.

Yüzüncü Yıl Üniv., Araştırma Hastanesine 2005 yılında başvuran ve *D.dentriticum* enfeksiyonu teşhisi konulan hasta 22 yaşında ve erkek olup, hastaneye bir ay boyunca günde 3-4 defa olan sulu, kansız ishal ve karın ağrısı şikayetleri nedeniyle başvurmuştur. Parazitoloji Laboratuvarında yapılan dışkı incelemesi sonucunda hastada *D.dentriticum* yumurtasına rastlanmıştır ve dışkı incelemesi üç gün üst üste devam etmiştir. Her üç incelemede de *D.dentriticum* yumurtasına rastlanmıştır olup, ayrıca dışkı muayenelerinin öncesinde hastaya son üç gün içerisinde karaciğer yiyip-yemediği sorulmuş ve hasta tarafından yemediği ifade edilmiştir. Hastanın biyokimyasal ve hematolojik değerlerinin genellikle normal sınırlar içerisinde olduğu gözlenmiştir. Hastanın tedavisinde 1 tablet Fasidur® (300 mg Levamisole HCl + 400 mg triclobendazole içermektedir) tek doz olarak kullanılmıştır. Tedaviden bir hafta sonra hastadan üç gün üst üste dışkı numunesi istenmiş ve dışkı bakışı sonucunda dışkıında *D.dentriticum* yumurtasına rastlanmamıştır.

PB - 26

Hakkari yöresi sığırlarında *Toxocara vitulorum*'un yayılışı

Abdulalim AYDIN¹, Yaşar GÖZ², Nazmi YÜKSEK³, Erol AYZAZ⁴

¹YYÜ, Hakkari MYO, Hakkari, ²YYU, Tıp Fak., Van, ³YYÜ, Veteriner Fak. İç Hast. AD, Van, ⁴YYU, Veteriner Fak. Parazitoloji AD, Van

Bu çalışma Hakkari yöresi sığırlarında *Toxocara vitulorum*'un yayılışını belirlemek amacıyla Mayıs 2004 – Nisan 2005 tarihleri arasında yapılmıştır. Bu amaçla Hakkari ilinin 13 farklı yerleşim biriminden toplanan değişik yaş ve cinsiyette 718 sığra ait olan dışkı örnekleri Fulleborn'un tuzlu su flotasyon tekniği ile incelendi. Gram dışkıdaki yumurta sayısını saptamak amacıyla Mc Master yumurta sayma yöntemi uygulandı. Dışkı örnekleri incelenen 718 sığrın 208 (%28.96)'inde *Toxocara vitulorum* yumurtaları görüldü. Enfeksiyon oranları 1-6 aylık sığırlarda %34.4, 6 ay-1 yaş sığırlarda %6.6, 1 yaş üzeri sığırlarda ise %3.3 olarak saptandı.

PB - 27

Van yöresi köpeklerinde *Dirofilaria immitis* seroprevalansı

Yaşar GÖZ¹, İ.Soner KOLTAŞ², Nuri ALTUĞ³, Mehtap DEMİRKAZIK², Zahit AĞAOĞLU³

¹YYÜ, Tıp Fak., Van; ²ÇÜ, Tıp Fak., Parazitoloji AD, Balcalı Adana; ³YYÜ, Veteriner Fak., İç Hast. AD, Van

Diroflariasis dünyanın her tarafında yaygın olmakla birlikte hastalığın en endemik olarak görüldüğü bölgeler tropikal ve subtropikal ülkelerdir. Bu çalışma Van yöresi köpeklerinde *Dirofilaria immitis* seroprevalansını saptamak amacıyla yapıldı. Çalışma için 67'si sahipli, 34'ü sahipsiz olmak üzere yaşları 1ay ile 4 yıl arasında değişen toplam 101 köpeğin (49 dişi, 52 erkek) sefalik venlerinden alınan kan örnekleri serumlarına ayrıldıktan sonra kullanılmaya kadar -20 °C de saklandı. *Dirofilaria immitis* antijenlerinin varlığı DiroCHEK® (Symbiotics, Sandiego, USA) ELISA kitleri kullanılarak saptandı. Çalışma sonunda 67 sahipli köpeğin 7'si (%10.44), 34 sahipsiz köpeğin 11'i (%32.35) olmak üzere toplam 101 köpeğin 18'inin (%17.82) *Dirofilaria immitis* antijenleri taşıdığı görüldü.

PB - 28

Olgu sunumu: Bir Yıldır Şiddetli Karın Ağrısıyla Seyreden Strongyloidosis

Gülden SÖNMEZ TAMER¹, Resul KERTİL², Ayşe WİLLKE³

Kocaeli Üniv., Tıp Fak., ¹Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji AD., ²Merkez Parazitoloji Laboratuvarı; ³Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları AD., Kocaeli

Strongyloidosis tropikal ve subtropikal iklim kuşağında endemik olarak görülmektedir. Ilıman ülkelerde ise sporadik vakalara rastlanmaktadır. Yaklaşık bir yıl önce sekiz yaşındaki çocuk olgu yüksek ateş, halsizlik, karın ağrısı ve mide bulantısı şikayetleri ile Kocaeli Devlet Hastanesine başvurmuş. İdrar yolu enfeksiyonu tanısı konularak tedavi edilmiş. Mayıs 2006 da yine aynı şikayetlerinin tekrarlaması üzerine Kocaeli Üniv., Çocuk Nefroloji polikliniğine başvurmuş. İdrar sedimenti, batın USG, EKG, ekokardiyografi tetkikleri normal olarak değerlendirilmiş. Hastanın karın ağrısı hiç geçmemiş ve son bir yıldır hep mevcutmuş. Günde 5-6 kez karın ağrısı oluyor ve 5-10 dakika içerisinde geçiyormuş. Ayrıca yaklaşık 5 aydır her gün egzersizle ilişkisiz 1-5 dakika süren göğüs ağrıları da klinik tabloya eklenmiş. Çarpıntı morarması olmuyormuş. Biyokimyasal tetkikleri normal sonuçlanmış ancak demir eksikliği anemisi olduğu saptanmış. Bu tetkiklerin normal çıkması üzerine kronik karın ağrısı olan hastadan dışkı incelemesi istenmiş. Gaita örneği Kocaeli Üniv., Merkez Parazitoloji Laboratuvarında incelendi. Koproparazitolojik bakıda bol miktarda *Strongyloides stercoralis* larvaları görüldü. Albendazol 400 mg. tek doz 3 gün süreyle önerildi. Sağaltımın bitiminden yaklaşık 15 gün sonra yapılan dışkı incelemelerinde *S. stercoralis* larvalarına rastlanmadı. Karın ağrısı ve halsizliğinin giderek ortadan kalktığı ve artık hiçbir yakınmasının olmadığı öğrenildi..

Bu olgu, özellikle çocukluk yaş grubunda karın ağrısı yakınmasıyla başvuran hastalarda intestinal paraziter hastalıkların öncelikle düşünülmesi gerektiğinin vurgulanması nedeniyle önem taşımaktadır.

PB - 29

Ev Tozu Akarlarının Nitrik Oksit (NO) Seviyesi Üzerine Etkileri

Süleyman YAZAR¹, Eser KILIÇ², Metin ATAMBAY³, Aysun BAY KARABULUT⁴, Özlem MAKBULE AYCAN³, Nilgün DALDAL³

Erciyes Üniv., Tıp Fak., ¹Parazitoloji AD.; ²Biyokimya AD, Kayseri; İnönü Üniv., Tıp Fak., ³Parazitoloji AD, ⁴Biyokimya AD, Malatya

Ev tozu akarları, insan organizmasının ölü deri döküntülerini veya ortamda buldukları diğer hayvansal artık olan organik materyalleri yiyerek beslenirler ve alerjik reaksiyonlara sebep olurlar. NO patojen organizmalar için çok önemli olan sitotoksik ve sitostatik etkisi olan bir bileşiktir. Etkisini parazitler üzerinde de gösterir. NO farklı hücre tiplerinde sitokin uyarımına karşı salınır ve parazitlerin gelişimini immünolojik olarak engelleyerek durdurabilir.

Bu çalışmada, alerjik şikayeti olan ve herhangi bir alerjene karşı cilt testi pozitif bulunan ve herhangi bir alerjik şikayeti bulunmayıp cilt testi negatif bulunan kişilerin evlerinde ev tozu akarı araştırılmıştır. Evlerinde akar bulunmalarına göre; 30 cilt testi (+), akar (+); 30 cilt testi (-), akar (-); 30 cilt testi (+), akar (-); 30 cilt testi (-), akar (-) olmak üzere toplam 90 kişide plazma NO seviyesi ölçülerek ev tozu akarlarının NO üretimi üzerine etkisi araştırılmıştır. Plazma NO seviyesi evlerinde akar olanlarda akar olmayan diğer iki gruba göre (cilt testi pozitif olanlar ve negatif olanlar) anlamlı bir şekilde yüksek bulunmuştur.

PB - 30

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine Kene ısırması Yakınması ile Başvuran 23 Olgunun İrdelenmesi

Oktay ALVER¹, Emel YILMAZ², Levent AYDIN³, Celaleddin DEMİRCAN⁴, Yasemin HEPER², Çınar ÖZTÜRK², Okan TÖRE¹

¹Uludağ Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Görükle, Bursa

Keneler yalnız kan emerek yaşamlarını sürdürebilen akarlar olup, bakteriyel, viral ve protozoal zoonozların bulunduğu birçok hastalığın insanlara bulaşmasında vektör olarak önemli rol oynamaktadırlar. Yurdumuzda son yıllarda kene ısırması sonrası gelişen, tanısı

laboratuar tarafından doğrulanan ölümcül Kırım Kongo Kanamalı Ateşi olgularının bildirilmesi bu konunun toplum sağlığı açısından önemini gittikçe artırmaktadır.

Çalışma, Uludağ Üniv., Tıp Fak., Enfeksiyon Hastalıkları AD., Polikliniğine (olguların 22'si ilk başvurusunu Acil servise, 1'i ise Enfeksiyon Hastalıkları polikliniğine yapmışlardır) 27.08.2005 ve 04.09.2006 tarihleri arasında, yaz ve sonbahar aylarında kene ısırması şikayeti ile başvuran 23 olgunun demografik, kronolojik, klinik özellikleri, kenelerin tür, seks ve evreleri incelenerek kene ısırması ile başvuran olgulara yaklaşımın nasıl olacağı konusuna dikkat çekmek amacıyla yapıldı. Olguların 12 (%52.2)'si erkek, 11 (%47.8)'i kadın olup, yaş dağılım aralığı 22-69 arasında değişmekteydi. Bunlardan 13 (%56.5)'ü Ağustos, 5 (%21.7)'i Temmuz, 4 (%17.3)'ü Haziran, 1 (%4.3)'i ise Eylül aylarında hastanemize başvurdular.

Toplam 23 olguda kenelerden 14 (%60.8)'ü Acil serviste, 4 (%17.3)'ü hastanın kendisi veya yakınları tarafından, 2 (%8.7)'si dış merkezde, 1 (%4.3)'i Enfeksiyon Polikliniğinde çıkarıldı. Bir olguda (%4.3) vücudun üç ayrı yeri kenelerce ısırılmış olup, bunların eşi tarafından çıkartılması sonucu yerlerinde üç adet eskar tespit edildi. Bir olguda (%4.3) dış merkezde kenenin bulunduğu bölge derisinin eksizyonel olarak çıkartılması ile elde edilen örnek polikliniğe getirildi, bir olguda ise, kene bu kişinin kendisi tarafından parçalanarak çıkartıldığı için bölgeden elde edilen deri kazıntı örneğinde kenenin tür, seks ve evresi belirlenemedi. Hastanemizde kenelerin çıkarılma işleminde asepsi ve antisepsi kurallarına uyularak pensetle usulüne uygun olarak çıkarıldı. Bir olgu iki ay arayla iki kez keneler tarafından ısırılmıştı. Kene tarafından ısırılan kişilerin 10 (%43.4)'u keneler tarafından kent merkezlerinde (Bursa'dan 10, Çanakkale'den 2, Muğla'dan 1 olgu) ısırıldıklarını ifade etmişlerdi.

Fizik muayenede yirmibir olguda kenenin ısırması olduğu yerde kızarıklık ve şişlik, bir olguda deride eksizyon yeri, bir olguda ise üç ayrı eskar tespit edildi. Dünya Sağlık Örgütü'nce kene tarafından ısırılan kişilere verilmesi önerilen antibiyotikler arasında ilk tercih edilmesi gereken antibiyotik olan Doksisisiklin olgularımızın çoğuna kenelerle bulaşma olasılığı bulunan etkenlere karşı profilaktik olarak verildi. Keneler insanı ısırma esnasında kuluçka dönemleri farklı olabilen birçok hastalığı bulaştırabildiğinden olguların izlenmesi gerekmektedir. Olgularımızda izlemi takiben patolojik bulgu tespit edilmedi.

Keneler aracılığıyla insanlara bulaştırabilen hastalık/ hastalıklar kene türüne göre değişebilmektedir. Bu nedenle kene türünün belirlenmesi hangi hastalığın bulaştırılmış olabileceği ve olguya yaklaşımın nasıl olacağı konusunda sağlık çalışanına fikir verebilmektedir. Bu amaçla Uludağ Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Parazitoloji laboratuvarına getirilen keneler ve deri kazıntı örneği, eksizyonel deri parçası içinde %70 alkol bulunan kapaklı serolojik tüp içerisine konularak kenelerin tür, seks ve evreleri belirleninceye kadar +4⁰C'de muhafaza edildi. Kenelerin tür, seks ve evrelerinin saptanması işlemi Uludağ Üniv., Tıp Fak., Veteriner Fak., Parazitoloji AD., 'nda gerçekleştirildi.

Kenelerin tür, seks ve evrelerinin dağılımı ve oranları, *Rhipicephalus spp.* (nimf) [9 olgu (%39.1)], *Rhipicephalus spp.* (larva) [6 olgu (%26.0)], *Ixodes spp.* (nimf) [1 olgu (%4.3)], *Ixodes spp.* (larva) [1 olgu (%4.3)], *Hyalomma marginatum marginatum* (dişi) [1 olgu (%4.3)], *Rhipicephalus turanicus* (dişi) [1 olgu (%4.3)], *Hyalomma spp.* (nimf) [1 olgu (%4.3)], *Boophilus spp.* (nimf) [1 olgu (%4.3)] olarak belirlendi.

Gelecek yıllarda global ısınma nedeniyle kuşların göç yollarındaki değişme ve ortama adapte olan arthropodların sayısında artma sonucunda insan sağlığını tehdit edebilecek hastalıkların sayısında artış olabileceğinin endişesini vurgulamak istiyoruz.

PB - 31

Aydın 82.Yıl Devlet Hastanesine Gelen Kene Isırığı Olguları

Sevil ÇETİN¹, Tonay İNCEBOZ¹, M. Gökhan TURTAY², Çiler AKISÜ¹

¹Dokuz Eylül Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., İnciraltı, İzmir, ²Aydın 82.Yıl Devlet Hastanesi Acil Servisi, Aydın

Son yıllarda Türkiye’de ölümlere yol açması nedeni ile dikkat çeken Kırım-Kongo Kanamalı Ateşinde, erken dönemlerde semptomların patognomonik olmaması ve semptomlar ortaya çıktığı zaman tedavi açısından geç kalınmış olması nedeni ile gelen hastaların şüpheli demografik özelliklerinin ortaya konulması ve hastalardan alınan kenelerin türlerinin belirlenerek bu hastalık için vektörlük yapan türler arasında olup olmadığının saptanması, hastaya erken yaklaşım açısından son derece önemlidir.

Çalışmamızda 2006 Ağustos-Eylül ayları içerisinde Aydın 82.Yıl Devlet Hastanesi Acil Servisine kene ısırması şikayeti ile başvuran hastalar değerlendirildi. Bu amaçla, başvuran 23 kişiye hasta bilgi formu dolduruldu ve kenenin hastanın vücudunun neresine yapıştıkları kaydedildi. Hastalardan Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi ile ilişkili laboratuvar tetkikleri (hemogram ve karaciğer enzimleri) istendi.

Hastalardan çıkarılan veya hastaların kendilerinin çıkararak getirdikleri keneler alkol içerisine alındı. Kenelerin türlerinin belirlenmesi amacı ile kalıcı preparatlar hazırlandı. Hastaların Aydın Merkezinden, ilçe merkezlerinden ve çevre köylerinden geldiği öğrenildi. Hastaların pikniğe ve kırlık yerlere gidip gitmedikleri, hayvan besleyip beslemedikleri, mesleklerinin neler oldukları sorgulandı. Ondokuz hastada kenenin ısırıldığı yerlerde kızarıklık, ağrı, şişlik, uyuşma ve kaşıntı gibi lokal semptomlar mevcuttu. Onsekiz hastada sistemik semptomlara rastlanmazken beş hastada Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi ile ilişkili olmayan bazı sistemik semptomlara rastlandı. Hastaların ilk geldiklerinde ve sonraki kontrollerinde Kırım-Kongo Kanamalı Ateşini destekleyen herhangi bir semptom ya da laboratuvar bulgusuna rastlanmadı.

PB - 32

Olgu Sunumu: Selofanlı Lam Yöntemiyle Alınan Anal Materyalde Saptanan Akar

Güliden SÖNMEZ TAMER

Kocaeli Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji AD., Kocaeli

Ev tozlarının en önemli alerjik komponentlerinin akarlar olduğu bilinmektedir. Ev tozu akarları Acari subclasında olup dört çift bacaklı, antensiz arthropodlardır. Ev tozları ortamın koşullarına uygun olarak farklı akar türleri içermektedir. En sık görülen türler *Dermatophagoides pteronyssinus* ve *Dermatophagoides farinae*dir. Sıklıkla yatak odalarında ve oturma odalarındaki halılarda ve eski eşyalarda bulunurlar.

Kocaeli Üniv., Tıp Fak., Merkez Parazitoloji Laboratuvarına kaşıntı yakınmasıyla başvuran sekiz yaşındaki bir hastadan istenen parazit tetkikinde, selofanlı lam yöntemi ile alınan anal materyalde akara rastlanmıştır. Bu akarın morfolojik incelemesinde, ev tozunda bulunan türü olan *Dermatophagoides farinae* tespit edilmiştir. Hastanın öyküsünden asthma veya riniti düşündürecek solunum yolu semptomları ile egzema lehine yorumlanabilecek cilt semptomlarının olmadığı öğrenildi. Hastanın total IgE düzeyi de normal olarak saptanmıştır.

Selofanlı lam yöntemiyle alınan anal materyalde akarlar a ait olgu sunumları bulunması nedeniyle, bu yöntemle yapılan incelemelerde akar saptanabileceğinin hatırd a tutulması ve akarların optimum koşulların sağlandığı yerlerde de olabileceğ i vurgulanmak istenmiştir.

PB - 33

Psoriasisli Bir Hastada Miyaz Olgusu

H. DAĞCI¹, F. YILDIZ ZEYREK², Y. GERZİZE³, S. BAYDIR⁴, Ş. YAĞCI⁵, A. ÜNER¹

¹Ege Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., İzmir; ²Harran Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Şanlıurfa; ³Ege Üniv., Tıp Fak., Dermatoloji AD., İzmir; ⁴Ege Üniv., Tıp Fak., Dahiliye AD., İzmir; ⁵Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Genetik Anabilim Dalı, Ankara

Çoğ u Cyclorapha alt takımı sineklerin larvalarıyla oluş an miyaz infestasyonları tüm dünyada olduğu gibi subtropikal iklim kuşağında yer alan ülkemizde de sık olarak rastlanmaktadır. Miyazların yerleşim yerlerinden biri deri olup, deride de enfekte olmuş dokularda ve bakımı iyi yapılmamış yaralarda bu infestasyonun gelişmesi söz konusu olabilmektedir.

Olgu, 18 yıldır psoriasis tanısı almış ve sağ ayak baş parmağında enfekte psoriasis skuamları olan 30 yaşında erkek hasta olup, kortizon ve immunsupressif ilaç kullanmaktadır. Ayrıca hastanın pnömonisi bulunup genel durumu da bozuktur.

Enfekte olmuş sağ ayak baş parmağından 11 adet sinek larvası çıkarılmıştır. Bu larvaların, son segmentlerinden yapılan kesitlerde görülen stigmaların yapıları incelenmiş ve larvaların *Sarcophaga spp.* olduğu tespit edilmiştir.

Sineklerin yaşamlarını rahatlıkla sürdürebildikleri yaz aylarında enfekte dokuları olan hastalarda yara hijyenine dikkat edilmesi ve hastaların buldukları ortamlarda sinek mücedesine özen gösterilmesi gerekmektedir.

PB - 34

İlkokul Öğrencilerinin Ekto ve İntestinal Parazit Durumunun Araştırılması

M. YILMAZ, E. KORKMAZ, S. KARAKOÇ, Ş. YAZTÜRK, A. KİZİRGİL, Y. YAKUPOĞULLARI

Fırat Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Elazığ

İlkokul çağı çocuklarında gözlenen paraziter hastalıklar genellikle büyüme ve gelişme sorunlarına yol açmaktadır. Bu çalışmada, ilimizde bulunan sosyo-ekonomik düzeyleri farklı ilkokulların 1, 2 ve 3, sınıflarında okuyan öğrencilerinin intestinal parazitler, pediculosis ve scabies gibi bazı ekto-parazitler yönünden durumunun saptamasını amaçlanmıştır. İntestinal parazit araştırması için çocuklara bir gün önceden kapaklı dışkı kablari ve selofan bantla kaplı lam dağıtılarak ertesi gün için numuneler istendi. Ekto-parazit araştırması uygun fizik muayene ile yapıldı.

Üç farklı okuldan toplam 448 öğrenci çalışmaya alındı. Altı öğrencide birden fazla intestinal parazit saptandı. Öğrenciler arasında scabies görülmedi. Bulunan diğer parazitlerin okullara göre sayısal dağılımı tabloda gösterilmiştir.

Tablo. Okullara göre saptana parazitlerin dağılımı.

Parazitler	Okul-A ¹ (n: 133)	Okul-B ² (n: 150)	Okul-C ³ (n: 165)
<i>E. vermicularis</i>	14	10	12
<i>Taenia spp.</i>	3	1	1
<i>Ascaris spp.</i>	7	5	2
<i>Trichuris spp.</i>	3	4	7
<i>H. nana</i>	9	-	4
<i>E. coli</i>	14	10	12
<i>E. histolytica</i>	1	-	-
<i>Pediculis capitis</i>	10	7	6
<i>Scabies</i>	-	-	-

Sosyo-ekonomik düzeyi, ¹en düşük okul; ²orta olan okul ; ³yüksek olan okul

Birçok paraziter hastalık, özellikle sosyo-ekonomik düzeyi düşük ve sanitasyon hizmetlerinin yeterince gelişmediği bölgelerde daha sık izlenmektedir. Çalışmamızda da

bazı etkenlerin düşük sosyo-ekonomik düzeydeki okul öğrencilerinde biraz daha sık izlendiği görülmüştür. Ancak sosyo ekonomik düzeyi en düşük olmasına rağmen (X ilköğretim okulunda) okul idaresinin çok özverili çalışmalarıyla (okul öğrencileri aileleri üzerindeki) en düşük seviyelerde ektoparazit saptanmış olması dikkat çekici bulundu.

Bazen parazitler enfeksiyonlar fark edilmeden uzun süre varlığını devam ettirebilir. Bu ise hem o kişideki komplikasyonların artmasına hem de bulaştırıcılığın devam etmesine yol açar. Dolayısı ile hem hastaya hem de çevresindeki kişilere zarar verir. Toplu yaşam alanları birçok parazitin hızlı yayılımı için ideal yerler olduğundan, özellikle okullarda parazitler etkenler yönünden dikkatli olunmalı ve düzenli aralıklarla tarama yapılmalıdır. Önemli olan diğer bir sonuç ise; konuyu bilen insanlar tarafından toplumun aydınlatılmasıdır.

PB - 35

İzmir ve İlçelerinde Yaşayanlarda Bağırsak Paraziti Görülme Sıklığının Saptanması

H. DAĞCI¹, Ö. KURT², M.M. DEMİREL³, İ. ÖSTAN², N.R. AZİZİ¹, A. MANDIRACIOĞLU⁴, C. YURDAGÜL¹, M. TNAYÜKSEL⁵, M. AK¹

¹Ege Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD., İzmir, ²Celal Bayar Üniv., Parazitoloji AD., Manisa, ³Sağlık Bak. Manisa Moris Şinasi Milletlerarası Çocuk Hast, Manisa, ⁴Ege Üniv., Tıp Fak., Halk Sağlığı AD., İzmir, ⁵Gülhane Askeri Tıp Akademisi Tıp Fak. Tıbbi Parazitoloji Bölümü, Ankara

Subtropikal iklim kuşağında yer alan Türkiye’de bazı parazitlerin görülme sıklığı yörelere göre değişiklik göstermektedir. Bu güne dek ülkemizde toplum tabanlı olarak tüm İzmir’i temsil edecek bağırsak parazitleri sıklığını araştıran bir çalışma bildirilmemiştir. Yapılan bu çalışmada İzmir ili ve ilçelerinde bağırsak parazitleri prevalansının saptanması ve bu parazitlerinin görülmesini etkileyebilecek risk faktörlerini araştırılması amaçlanmıştır. İzmir ili ve ilçelerini temsil edecek örneklem seçiminde küme-örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Toplam 2047 kişiye ulaşılmıştır. Hanelerde yaşayan tüm kişilerle yüz yüze görüşülerek bir anket formu doldurulmuş ve bu kişilerden dışkı örneği alınmıştır. Dışkıda parazitlerin tanısı için nativ-lugol, formol etil asetat ve trikrom boyama yöntemleri kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi SPSS 11.0 istatistik programı ile yapılarak, t-testi ve ki-kare analizi uygulanmıştır. Parazit prevalansı ile kişisel ve çevresel koşulların ilişkileri değerlendirilmiştir.

Nativ-Lugol, formol etil asetat yöntemleri ve Trikrom boyama tekniklerine göre İzmir ve ilçelerinde Bağırsak paraziti görülme sıklığı %25.6 olarak saptanmıştır. Parazit prevalansı ilçelere göre anlamlı bir fark göstermektedir (p=0.000). Aliğa (%48.6), Urla (%43.2) ve Menemen’de (%43.1) bağırsak parazit sıklığı daha fazla saptanmıştır. Nativ lugol, formol etil asetat ve Trikrom boyama yöntemlerine göre ensik *Blastocystis hominis* (yöntemlerde sırasıyla %5.10, %1.70 ve %13.04) saptanmıştır. Bazı kişilerde birden fazla parazit saptanmıştır. Çocuklarda daha sık bağırsak paraziti görülmesine karşın diğer yaş grupları ile anlamlı bir fark bulunamamıştır. Cinsiyet, medeni durum, eğitim, aylık gelir, dışarıda yemek yeme, çiğ köfte yeme alışkanlığı ile parazit görülmesi açısından anlamlı bir ilişki

saptanamamıştır. Hanede yaşayan kişi sayısı kalabalık olanlarda (p=0.001), İzmir'e bir yıl ve daha önce gelenlerde (p=0.002), sosyal güvencesi olmayanlarda (p=0.018), gecekondularda yaşayanlarda (p=0.004), evin çevresinde ahır olanlarda bağırsak paraziti daha sık saptanmıştır (p:0.03). İçme suyu satın alanlarda (p=0.018) ve kanalizasyon sistemi olanlarda (p=0.03) daha az parazit bulunmuştur.

Sonuç olarak bu çalışma, ülkemizde ikinci ve ilimizde geniş kapsamlı olarak yapılmış ilk toplum tabanlı araştırma olması açısından önemlidir. Çok göç alan İzmir ilinde yaşam koşulları ile paraziter hastalıkların anlamlı bir ilişkisinin olduğunun gösterilmesi ve saptanan parazit çeşitliliği de kayda değer bir veri olması bakımından dikkat çekmektedir. İleriye yönelik planlarımız arasında; İzmir ili ve ilçelerinde yapılan bu geniş kapsamlı araştırmanın Türkiye genelinde çalışılması bulunmaktadır.

PB - 36

Acil Servise Başvuran İshalli Hastaların Değerlendirilmesi

MN. BOZDEMİR¹, S. KUK², M. YILDIZ¹, M. ATEŞÇELİK¹, M. BAŞTÜRK¹, İ. KILIÇASLAN³

¹Fırat Üniv., Tıp Fak., Acil Tıp AD., Elazığ, ²Fırat Üniv., Tıp Fak., Parazitoloji AD, Elazığ, ³Akdeniz Üniv., Tıp Fak., Acil Tıp AD, Antalya

İshal daha önceleri gelişmekte olan ülkelerin sorunu iken globalleşen dünyada bugün bütün ülkelerin sorunu haline almıştır. Nonspesifik nedenler, virusler, bakteriler, parazitler ve toksinler daha çok su ve yiyeceklerle bulaşarak ishal nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, hastanemiz acil servisine 15 yaş ve üzeri ishal şikâyeti ile başvuran hastaların bir yıllık değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma, Fırat Üniv., Tıp Fak., acil servisine Ocak-Aralık 2005 tarihleri arasında ishal şikâyeti ile başvuran tüm hastaların protokol defterinden dosyalarına ulaşılarak yapılmıştır.

Acil servise başvuran 13.000 hastanın 218'ini (%1,7) ishal şikâyeti oluşturmaktadır. Bunların 118'i (%54,1) kadın, 100'ü (%45,9) erkek ve hastaların ortalama yaşı 38,78±17,94 bulunmuştur. İshalle birlikte hastaların 167'sinde (%76,5) bulantı, 136'sında (%62,4) kusma, 139'da (%63,8) karın ağrısı, tespit edilmiştir. Gastrointestinal sistem bulguları dışında en fazla 44'ünde (%20,2) ateş olduğu bulunmuştur. En fazla görülen parazitlerin sırasıyla *G. Intestinalis* (%5), *E. histolytica/E. dispar* (%1.8) olduğu görülmüştür. 16 (%7,3) hasta enfeksiyon hastalıkları servisine yatırılmıştır. Hastaların hastaneye yatışında yaş önemli faktör olarak bulunmuştur ve ishal nedeniyle başvuranların ortalama yaş 38.78 iken yatışlarda ortalama yaş 56.56 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Acil servise başvuran ishallerli hastaların oranı çok yüksek olmamakla birlikte ishalin basit semptomlardan ölüme kadar uzanan bir tabloya sebep olmasından dolayı kişisel hijyen, temiz yiyecek ve suyun temini, alt yapının düzeltilmesi ve enfeksiyonun yayılımı konusunda halk eğitiminin artırılması konuları üzerinde önemle durulması gerekliliğini vurgulamaktayız.

PB - 37

Diyare Semptomlu Neonatal ve Genç Buzağlarda Saptanan Parazitler

YAŞAR GÖZ¹, NURİ ALTUĞ², NAZMİ YÜKSEK², CUMALİ ÖZKAN²

¹YYÜ, Tıp Fak., Van, ²YYÜ, Veteriner Fak., İç Hast. AD, Van.

Neonatal ve genç buzağı diyaresi, danalarda yaygın olarak görülen bir hastalıktır. Bu hastalığa neden olabilen en yaygın parazitler etkenler *Giardia* sp, *Cryptosporidium* sp, *Eimeria* sp.ve *Toxocara vitulorum* gibi parazitlerdir. Bu çalışma Aralık 2000-Mayıs 2005 yılları arasında diyare semptomlu genç buzağlarda parazitler diyare etkenlerini saptamak amacıyla yapıldı. Bu süre zarfında yaşları 1 gün ile 8 ay arasında değişen 231 buzağıdan dışkı örnekleri alındı. Dışkı örneklerine nativ-lügol, fülleborn'un tuzlu su yoğunlaştırma metodu ve *Cryptosporidium* için Modifiye Ziehl- Neelsen metodu uygulandı. Parazitler incelemeler sonucunda toplam 231 buzağının 188 (%81.3)'ünde bir ve birden fazla parazitler etken saptandı.

PB - 38

Hakkari İli Akçalı Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda (YİBO) Bağırsak Parazitlerinin Yaygınlığı

Yaşar GÖZ¹, Abdülalim AYDIN²

¹YYÜ, Tıp Fak., Van, ²YYÜ, Hakkari Meslek Yüksek Okulu, Van

Bu çalışma Mayıs-2003 tarihinde Hakkari ilimize 20 km uzaklıktaki Akçalı köyünde bulunan Akçalı Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda (YİBO) gerçekleştirildi. Çalışmada yaşları 7-16 arasında değişen 236'sı erkek, 35'i kız toplam 271 öğrenciden dışkı örnekleri; 193'ü erkek 32'si kız olmak üzere toplam 225 öğrenciden ise anal bant örnekleri alındı. Alınan dışkı örneklerine nativ-lügol ve Fülleborn'un tuzlu su yoğunlaştırma yöntemleri uygulandı. Dışkı örneği incelenen 271 öğrencinin 127'sinin (%46.86) bir ve birden fazla parazit ile enfekte olduğu, selofan bant örneği incelenen 225 öğrencinin 46'sının (%20.44) ise *Enterobius vermicularis* ile enfekte olduğu saptandı. Koprolojik incelemede 236 erkek öğrencinin 98'inde (%41.52), 35 kız öğrencinin ise 29'unda (%82.85); selofan bant incelemesinde 193 erkek öğrencinin 40'ında (%20.72), 32 kız öğrencinin ise 6'sında (%18.75) parazitler etkenler saptandı. Dışkı incelemesinde en çok rastlanan parazit türünün *Blastocystis hominis* (%19.18) olduğu görüldü. Diğer parazitler sırasıyla *Entamoeba coli* (%17.71), *Ascaris lumbricoides* (%8.85), *Giardia intestinalis* (%8.48), *Hymenolepis nana* (%6.64), *Iodamoeba butschlii* (%4.05), *Entamoeba histolytica* (%1.84), *Entamoeba hartmanni* (%1.47), *Chilomastix mesnili* (%1.10) ve *Enterobius.vermicularis* (%0.36) idi.

PB - 39

Histopatolojik İncelemeden Mikroorganizmaya Tropikal Hastalıklar (Bir Olgu Nedeniyle)

Özgür EKİNCİ¹, Vedat TURHAN², Abdullah HAHOLU¹, Erdal POLAT³, Nuri YİĞİT¹

¹GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Patoloji Servisi, ²GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Kl. Mikrobiyoloji Servisi, ³İstanbul Üniv., Cerrahpaşa Tıp Fak. Hst. Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvarı, İstanbul

21 Yaşında erkek hasta. Parmak ucunda gelişen ve ısırık yeri enfeksiyonunu andıran lezyon ile birlikte üşüme, titreme, ateş ve baş ağrısı gibi non-spesifik şikayetleri gelişmiş. Hastanın aynı taraf epitrochlear bölgede şişlik saptanmış. Yapılan ultrasonoğrafik incelemede cilt altında değişik büyüklüklerde lenfadenopatiler olduğu saptanmış. Bu nedenle eksizyonel lenf nodu biyopsisi yapılarak histopatolojik inceleme amacı ile patoloji laboratuvarına gönderilmiş ve hastaya üç gün süre ile kullanılmak üzere sefazolin 1 gr flakon 2X1 antibiyoterapisi planlanmıştır. Warthin-Starry boyası ile hazırlanan preparatlarda çok alışık olunmayan spiral/ spiroket benzeri organizmalar dikkati çekmiştir. Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji servisi ile konsülte edilen hastanın yapılan diğer tetkiklerinde patolojik bir sonuca ulaşılmamakla birlikte mevcut tabloyu açıklayacak olası etkenler konusunda ortak bir sonuca ulaşıldı. Bu olgu günümüzde kültürü ve serolojik tanıları halen mümkün olmayan tropikal bakteriyel enfeksiyonlar ile söz konusu tanınal imkanların yanında dokularda ya da periferik kanda direkt olarak görülmek sureti ile tanısı konulabilen mikroorganizmaları hatırlatmak amacı ile sunulacaktır.

PB - 40

***Salmonella typhimurium* ve *Salmonella enteritidis* Suşlarının Plazmid Profil Analizi ve Pulsed-Field Gel Electrophoresis (PFGE) ile Tiplendirilmesi**

Zerrin AKTAŞ¹, Martin DAY², Çiğdem BAL¹, Şükufe DİREN³, E.John THRELFALL²

¹İstanbul Üniv., İstanbul Tıp Fak., Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji AD, İstanbul; ²Laboratory of Enteric Pathogens, Health Protection Agency Centre for Infections, 61 Colindale Avenue, London NW9 5HT, UK. ³İstanbul Üniv., Cerrahpaşa Tıp Fak., Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, İstanbul

Bu çalışmanın amacı çeşitli klinik örneklerden izole edilen *Salmonella Enteritidis* ve *Salmonella Typhimurium* suşlarının antibiyotiklere direnç durumlarını saptamak ve suşlar arasındaki olası genetik ilişkiyi moleküler yöntemler kullanılarak araştırmaktır.

2001-2004 tarihleri arasında İstanbul, Cerrahpaşa Tıp Fak., Çocuk Mikrobiyoloji Laboratuvarına gönderilen çeşitli klinik örneklerden izole edilen 26 *Salmonella Enteritidis* ve 15 *Salmonella Typhimurium* suşu çalışmaya alınmıştır. Suşların çeşitli antibiyotiklere karşı duyarlılıkları sınır değer agarda dilüsyon yöntemiyle araştırılmıştır. Uygulanan sınır değer konsantrasyonlar (mg/l) aşağıda gösterilmiştir.

Ampisilin 8 ve 128; kloramfenikol 8; kolomisin 8; gentamisin 4; kanamisin 16; neomisin 8; streptomisin 16 ve 128; spektinomisin 64; sulfonamid 64; tetrasiklin 8 ve 128; trimetoprim 2; siprofloksasin 0.125 ve 1; nalidiksik asit 16; furazolidon 8; amikasin 4; sefaleksim 16; sefradin 16; sefuroksim 16; seftriakson 1; sefotaksim 1. Suşlar arasındaki genetik benzerlik plazmid profil analizi ve Pulsed-field gel electrophoresis (PFGE) yöntemleri ile araştırılmıştır. Çoğul dirençli suşlarda direnç genleri integron PCR yöntemi, direnç aktarımı ise konjugasyon yöntemi ile araştırılmıştır.

S.Enteritidis suşlarının hepsi test edilen bütün antibiyotiklere duyarlı bulunmuştur. *S.Typhimurium* suşlarının biri ampisiline, dördü ampisilin, kloramfenikol, streptomisin, spektinomisin, sulfonamid ve tetrasikline (R-tip ACSSuT) dirençli, test edilen diğer antibiyotiklere duyarlı bulunmuştur. Çoğul dirençli *S.Typhimurium* izolatlarında integron PCR yöntemi ile intl geni pozitif olarak bulunmuş ve bu suşlar DT 104 olarak tanımlanmıştır. Konjugasyon yöntemi ile direnç alıcı suşa (*Escherichia coli*) aktarılamamıştır. Bu suşların aynı zamanda serovara spesifik 60 MDa büyüklüğünde plazmide sahip oldukları gözlenmiştir. Plazmid profil analizi ile *S. Enteritidis* suşları beş gruba ayrılmıştır ve bir suş hariç suşların hepsinde serovara spesifik 38 MDa'luk virulans plazmidini saptanmıştır. 15 *S.Typhimurium* suşunun 12'sinde ise büyüklükleri 2.5 ve 89 Mda arasında değişen beş farklı plazmid paterni belirlenmiştir.

PFGE yöntemi ile *S.Enteritidis* suşlarında 23, *S.Typhimurium* suşlarında ise 15 farklı profil gözlenmiştir. Sonuç olarak PFGE yöntemi ile çoğul dirençli *S.Typhimurium* DT104 suşlarının aynı paternde olduğu gözlenmiş, diğer suşlar arasında genelde klonal ilişki saptanmamıştır.

PB - 41

Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Yemekhane Personelinden Alınan Çeşitli Klinik Örneklerin Değerlendirilmesi

İclal BALCI, Ebru SÖZEN

Gaziantep Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji AD., Gaziantep

lvi

Hastaneler, hastalar ve çalışanları için enfeksiyon riski taşıyan birimlerdir. Hastane içindeki her personel yaptığı işe göre farklı enfeksiyonlar açısından risk taşıyıcı ve enfeksiyonların bulaşmasında en önemli araçtır. Özellikle hasta ile temas eden personelin iş ortamında edineceği enfeksiyon hastalar, diğer çalışanlar, aile ve diğer toplum bireyleri için de risk oluşturur. Bu riski değerlendirebilmek için çalışanın geçirdiği hastalıkların, olduğu aşuların kayıt altına alınması ve belirli aralıklarla taşıyıcılık yönünden ilgili tetkiklerinin yapılması gereklidir. Bu çalışmada Gaziantep Üniv., Tıp Fak., Hastanesinde çalışan toplam 52 yemekhane personelinden alınan serum, burun sürüntü ve dışkı örnekleri incelendi. Serum örnekleri HBsAg ve anti-HCV pozitifliği yönünden, burun sürüntü örnekleri *Staphylococcus aureus* taşıyıcılığı ve dışkı örnekleri ise parazit yönünden değerlendirildi. İncelemeye alınan serum örneklerinde HBsAg ve anti-HCV enzim immünoassay (EIA) yöntemi ile araştırıldı. Çalışma sonucunda toplam 52 personelin hiçbirinde HBsAg ve anti-HCV açısından bir pozitifliğe rastlanmadı. *Staphylococcus aureus* taşıyıcılık oranının saptanması amacı ile alınan burun kültürlerinin 12'sinde (%23) *S. aureus* tespit edildi. Bağırsak parazitleri taraması için alınan dışkı örnekleri direkt mikroskopik bakı yöntemi ile incelendi. Toplanan örneklerin 4'ünde (%7.6) *Giardia* kist formu, 4'ünde (%7.6) amip trophozoit formu ve 1'inde (%1.9) amip kisti olmak üzere toplam 9 (%17) kişide bağırsak paraziti tespit edildi. Sonuç olarak, enfeksiyonların yayılması ve bulaşmasında etkili olabilen yemekhane personelimizde saptanan *S. aureus* burun taşıyıcılığı ve bağırsak paraziti sıklığının normal popülasyona göre yüksek olduğu görüldü. Yemekhane personelinin periyodik olarak sağlık taramasından geçirilmesi, hastalık taşıyıcılarının tedavi edilmesi, kişisel hijyen ve sanitasyon kurallarına dikkat edilmesi konusunda uyarılmaları gerektiği kanısına varıldı.

PB - 42

İlkokul Öğrencileri Boğaz Kültürlerinde A-Grubu Beta-Hemolitik Streptokok Taşıyıcılığının Araştırılması

Y.YAKUPOĞULLARI, A.R.DİLEK, A.KİZİRGİL, Ş.YAZTÜRK, M.YILMAZ

Fırat Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Elazığ

A-Grubu Beta-Hemolitik Streptokoklar (AGBS), özellikle çocukluk çağında neden olduğu boğaz enfeksiyonları sonrası önemli sağlık sorunlarına yol açabilmektedir. Asemptomatik taşıyıcılar toplumdaki salgınların çoğunlukla kaynağı olmakta ve etken, çocuklar arasında yakın temas ile yayılmaktadır. Bu çalışmada ilimizde bulunan 3 adet ilkokulda okuyan öğrenciler arasında AGBS taşıyıcılığının sıklığı araştırılmıştır.

Pamuk uçlu steril silgiçlerle alınan boğaz sürüntüleri koyun-kanlı agar besiyerine ekilerek aerobik kültüre alındı. Üreyen beta-hemolitik streptokok kolonileri, ticari gruplandırma kiti (Streptococcus Grouping Kit / Oxoid) kullanılarak AGBS olarak tanımlandı.

Çalışmaya alınan üç okulun öğrencileri arasında AGBS taşıyıcılık oranları %35, %39 ve %43 olarak saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar tabloda gösterilmiştir.

Tablo. Okullara göre taşıyıcılık oranları

	Okul-A (n:)	Okul-B (n:)	Okul-C (n:)
AGBS Sıklığı (n/%)	%43	%39	%37

Araştırmamıza göre, çalışılan üç okulun öğrencileri arasında birbirine yakın taşıyıcılık oranları saptanmıştır. Elde edilen oranlar normal popülasyon taşıyıcılık oranlarına göre yüksek bulunmuştur. Bu durumun en önemli nedenlerinden biri; çalışmanın AGBS salgınlarının pik yaptığı dönemlerden olan ilkbahar aylarında yapılması olarak düşünülmüştür. AGBS taşıyıcılığının azaltılması toplum sağlığı açısından önemli olacaktır.

PB - 43

Hastane Kapı Kolu ve Musluklarının Patojen Bakteriyel Etkenler Yönünden İncelenmesi

Ş.YAZTÜRK, AR. DİLEK, E. KORKMAZ, M. DOĞUKAN, Y. YAKUPOĞULLARI, M. YILMAZ

Fırat Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Elazığ

Kontamine olmuş yüzeyler, hastane ortamındaki patojen mikroorganizmaların yayılımına neden olabilmektedir. Bu çalışmada, hastanemizin değişik bölümlerindeki kapı kolları ve musluk başlarının bakteriyel etkenler yönünden durumu araştırılmıştır.

Serum fizyolojik ile ıslatılmış steril pamuk uçlu silgiçlerle alınan örnekler uygun besiyerlerine ekilerek aerobik kültüre alınmıştır. Bir gecelik inkübasyonu takiben üreyen etkenler klasik bakteriyolojik yöntemlerle tanımlanmış ve gerektiğinde disk-difüzyon yöntemi ile antibiyotik duyarlılıkları saptanmıştır.

Toplam 99 kapı kolu ve 45 musluk başından alınan kültürlerin sırasıyla 55 (%55.5) ve 31'inde (%68.8) üreme gözlenmiştir. Pozitif kültürlerin %87'sinde çoklu üreme olmuştur. Üreyen bakterilerin dağılımı tabloda gösterilmiştir.

Tablo. Üreyen bakterilerin sayısal dağılımı

Bakteri Türleri	Musluk	Kapı kolu
KNS*	20	47
<i>S. aureus</i>	11	10
<i>E. coli</i>	4	5
<i>Klebsiella spp.</i>	3	1
<i>Pseudomonas spp.</i>	2	2
<i>Enterococcus spp.</i>	3	4
<i>Streptococcus spp.</i>	2	1
Diğerleri	10	16

Hastane hijyenin sağlanması, nozokomiyal enfeksiyonların önlenmesinin ilk adımlarından biri olarak kabul edilir. Patojen mikroorganizmalar ile kirlenmiş fiziksel ortamlar, devamlı bulaştırıcılık özelliklerinden dolayı özellikle uzun süre hastanede yatan ve genel durumu bozuk hastalar açısından risk oluştururlar. Yapılan kültürlerde stafilocoklar, enterokoklar ve pseudomonas gibi çoklu dirençli olabilen nozokomiyal patojenlerin sıklığı yüksek bulunmuştur. Dolayısı ile, personel eğitimi ve hijyen kurallarının daha sıkı uygulanması ile kapı kolu ve musluk başı gibi sık ellenen yüzeylerin patojen bakterilerden arındırılmasına önem verilmelidir.

PB - 44

Okul Kapı ve Musluklarından Soyutlanan Bakteriyel Patojenler

S. KARAKOÇ, A. GÜNDÜZ, M. DOĞUKAN, F. YILDIZ, Y. BULUT, M. YILMAZ

Fırat Üniv., Tıp Fak., Mikrobiyoloji AD., Elazığ

Toplu yaşam alanlarında kullanılan bazı cisim ve aletler, enfeksiyon etkeni olabilecek mikrobiyal ajanların yayılımında rol üstlenebilirler. Bu çalışmada, ilimizdeki iki okulun musluk ve kapı kolu gibi sık ellenen yüzeylerinde bakteriyel patojenlerin varlığı araştırılmıştır.

Steril SF ile ıslatılmış pamuk uçlu silgiçlerle alınan örnekler uygun besiyerlerine ekildikten sonra 18-24 saatlik kültüre alındı. Üreyen bakteriler, klasik bakteriyolojik yöntemlerle tanımlandı.

Toplam 85 kapı kolu ve 71 musluk yüzeyinden örnek alındı. Kapı kollarının 68'inde (%80) ve musluk başlarının 63'ünde (%88.7) bakteriyel üreme kaydedildi. Pozitif kültürlerin %66'sında çoklu üreme olmuştur. Üreyen bakterilerin dağılımı tabloda gösterilmiştir.

Tablo. Üreyen bakterilerin sayısal dağılımı

Bakteri Türleri	Musluk	Kapı kolu
------------------------	---------------	------------------

KNS*	42	48
<i>S. aureus</i>	23	10
<i>E. coli</i>	5	6
<i>Klebsiella</i> spp.	-	2
<i>Pseudomonas</i> spp.	1	-
<i>Enterococcus</i> spp.	3	7
<i>Streptococcus</i> spp.	5	3
<i>Acinetobacter</i> spp.	1	4
Diğerleri	19	16

Çalışmamıza göre kapı kolu ve musluk başı gibi sık temas edilen yüzeylerde oldukça yüksek oranda patojen olabilecek mikroorganizmaya rastlanmıştır. Kontamine cisimlerin ellenmesi ile kişiler arasında bu bakterilerin kolaylıkla geçiş yapabileceği düşünülmektedir. Dolayısıyla, özellikle toplu yaşam alanlarında hem kişisel hijyenin ve hem de fiziksel ortam temizliğinin sağlanması ile bir çok patojen mikroorganizmanın yayılımı engellenecektir.

PB - 45

Kırım Kongo Kanamalı Ateşine Sekonder Gelişen Hemofagositik Lenfositosis

N. TAŞDELEN FİŞGİN¹, T. FİŞGİN², E. TANYEL¹, D. ALBAYRAK², L. DOĞANCI¹, N. TÜLEK¹, F. DURU²

Ondokuz Mayıs Üniv., Tıp Fak., ¹Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD., ²Çocuk Hematoloji Bilim Dalı, Samsun

Hemofagositik lenfositosis (HLH) yüksek ateş, sitopeni, karaciğer disfonksiyonu, hepatosplenomegali ve koagülasyon anormallikleri ile karakterize klinik bir tablodur. Primer (kalıtsal) ve sekonder iki alt grupta sınıflandırılır. Sekonder formunun en sık görülen şekli enfeksiyon ilişkilidir. Nairovirüslerin neden olduğu Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA), ateş, myalji ve kanama gibi semptomlarla ortaya çıkabilir. Literatürde KKKA'ne bağlı gelişen bir yetişkin sekonder HLH olgusu bildirilmiştir. Biz de burada KKKA'ye bağlı gelişen üç çocuk ve iki yetişkin olgu sunarak, bu iki klinik tablonun birlikteliğine dikkat çekmeyi planladık.

PB - 46

Sivas'ta Şarbon: 21 Olgunun Değerlendirilmesi

Aynur ENGİN¹, Nazif ELALDI¹, İlyas DÖKMETAŞ¹, M. Zahir BAKICI², Mehmet BAKIR¹

Cumhuriyet Üniv., Tıp Fak., ¹Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD., ²Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Sivas

Şarbon, *Bacillus anthracis* ile oluşan ve Dünyada giderek azalan bir enfeksiyon hastalığı olmasına rağmen, ülkemizde özellikle hayvancılığın yaygın olduğu İç Anadolu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde halen önemini korumaktadır. Son yıllarda biyolojik savaş ajanı olarak kullanımının gündeme gelmesi nedeniyle Dünyanın ilgisi yeniden bu hastalık üzerine çekilmiştir. Hastalık deri, gastrointestinal ve inhalasyon şarbonu olmak üzere 3 ana klinik formda görülebilmeye rağmen vakaların %95'ten fazlası deri şarbonudur. Bu çalışmada biz, son 11 yıllık dönem içinde kliniğimizde şarbon tanısı ile yatırılarak takip edilen hastaları epidemiyolojik, klinik ve laboratuvar bulguları ile tedavi ve sonuçları açısından geriye yönelik olarak incelemeyi amaçladık.

Sivas, Cumhuriyet Üniv., Tıp Fak., Uygulama ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği'ne 1995-2005 yılları arasında deri şarbonu tanısıyla yatırılarak takip ve tedavi edilen hastalar çalışmaya dahil edildi. Hastalara ait demografik özellikler ile klinik ve laboratuvar bulguları, uygulanan tedaviler, dosya

kayıtlarından elde edilerek her hasta için ayrı ayrı kaydedilerek analiz edildi. *B. anthracis* izolasyonunda klasik mikrobiyolojik yöntemler uygulandı.

Araştırma süresi içinde kliniğimizde 6'sı kadın, 15'i erkek toplam 21 hastanın deri şarbonu tanısıyla takip ve tedavi edildiği gözlemlendi. Hastaların hepsi hayvancılık ile uğraşmakta olup, 13'ünde yakın zamanda, hasta bir hayvanı kesme öyküsü mevcuttu. Kadın olgulardan biri 26 haftalık gebe idi. Toplam 16 (%76.2) olguda lezyonun görünümü malign püstül, 5 (%23.8) olguda ise malign ödeme uyuyordu. Lezyonların yerleşim yeri 10 vakada elde, 5 vakada ön kolda, 3 vakada göz kapağında ve 3 vakada ise dudak kenarında idi. Sadece 3 vakada etken mikroorganizma aerob kültürde üretilebildi. Toplam 10 vakada lezyondan alınan örneklerin Gram boyamasında Gram pozitif basillerin gözlenmesi ve lezyonun görünümü ile, 8'inde ise sadece lezyonun görünümü ile tanı konuldu. Hastaların 14 (%66.6)'ü kristalize penisilin G, 5 (%23.8)'i prokain penisilin G, 1 (%4.8)'i oral siprofloksasin ve 1 (%4.8)'i de oral doksisiklin ile tedavi edildi. Malign ödemi olan 2 hastaya antibiyotik ile birlikte parenteral steroid tedavisi de uygulandı. Yüzde malign ödemi ve kalp yetmezliği olan bir vaka ise yatışından kısa bir süre sonra gelişen asfiksi sonucu öldü.

Şarbon, hayvancılığın yaygın olduğu bölgemizde halen önemini korumakta olan bir zoonozdur. Bu nedenle vakaların tespit edilerek bildirilmesi önemlidir. Olgularımızın büyük kısmında hasta hayvanların kesilmesi hikayesinin olması, risk gurubunda eğitim ile birlikte alınacak diğer koruyucu tedbirlerin, bu hastalıktan korunmada gerekli olduğunu düşündürmektedir.

PB - 47

Boğaz Çalkantısından Yapılan Hızlı Antijen Testinin A Grubu Beta Hemolitik Streptokokları Saptamadaki Etkinliğinin Araştırılması

Fahrettin YILMAZ¹, Oğuz KARABAY², Nevin KOÇ², Hasan EKERBİÇER³, Esra KOÇOĞLU⁴

¹Abant İzzet Baysal Üniv., İzzet Baysal Tıp Fak., KBB AD, Bolu; ²Abant İzzet Baysal Üniv., İzzet Baysal Tıp Fak., İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD, Bolu; ³Sütçü İmam Üniv., Tıp Fak., Halk Sağlığı AD, Kahramanmaraş; ⁴Abant İzzet Baysal Üniv., İzzet Baysal Tıp Fak., Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji AD, Bolu

A grubu beta hemolitik streptokokların (AGBHS) tanısı için kullanılan hızlı antijen testlerinin (HAT) en önemli dezavantajı duyarlılığının düşük olmasıdır. Günümüze kadar yapılan çalışmalarda boğaz kültürü ve hızlı antijen testleri karşılaştırılmışsa da yapılan bu çalışmalarda hem kültür hem de HAT için örnekler swap ile alınmıştır. Boğazdan çok daha fazla yüzeyin taranmasına olanak veren boğaz çalkantı yönteminin, A grubu beta

hemolitik streptokokların antijenle hızlı tanısında daha etkin ve duyarlı sonuçlar sağlayabileceğini düşündük. Bu çalışmada boğaz kültürü altın standart olarak kabul edilerek boğaz gargarası ile yapılan hızlı antijen testinin duyarlılığı, özgünlüğü, pozitif ve negatif prediktif değerinin ölçümü amaçlanmıştır.

Çalışmaya KBB uzmanı tarafından değerlendirilerek tonsillofarenjit ön tanısı alan 106 gönüllü olgu dahil edilmiştir. Olguların posterior farinks ve tonsil yüzeylerinden steril bir silgiyle boğaz kültürü alındı. Bu işlemden sonra steril %0,9 luk NaCl ile 10 saniye gargara yaptırılan olgulardan geri alınan boğaz çalkantı örneği steril burğu kapaklı kaplara alınarak laboratuvara ulaştırıldı. Elde edilen çalkantı örneğinden derhal hızlı antijen tarama testi ile AGBHS arandı. Hızlı antijen testi için hazır ticari kit kullanıldı. Testin yapılışında üretici firmanın önerilerine uyuldu. Çalkantı örneği 5 dk 3500 devirde santrifüj edildi. Süpernatant atıldıktan sonra dipteki çökeltiden hazır kitin A reaktifi (2M sodium Nitrit) 4 damla ve B reaktifi (0.4 M Acedic Acid) 4 damla döküldükten sonra 1 dk. bekletildi. A ve B reaktifleri karıştırılarak elde edilen ortak karışımdan 3 damla kart test plağına damlatılıp iki çizgi olması halinde pozitif sadece kontrolde çizgi olması halinde negatif olarak değerlendirildi. Boğaz swap örnekleri %5'lik koyun kanlı agara ekimleri yapıldı ve Basitrasın (0.04 U) ve Trimetoprim sulfametoksazol (SXT) (25µg) diskleri plak üzerine yerleştirildi. 37 °C'de 24 saat inkübasyondan sonra AGBHS negatif olan plaklar tekrar 24 saatlik inkübasyona tabi tutuldu.

Çalışmaya alınan 106 hastanın 53'ü (%50) kadın, 53'ü (%50) erkek ve ortalama yaşları 22.4±11.6 idi. AGBHS için alınan boğaz kültürlerinin 12'si (%11.3) pozitif iken 94'ü (%88.6) negatifti. Gargara örneklerinde yapılan HAT'nin 5'i (%4.7) pozitifken, 101'i (%95.2) negatifti. Bu sonuçlara göre boğaz gargarasında HAT duyarlılığı %41.6, özgüllüğü100%, pozitif prediktif değeri %100, negatif prediktif değeri %93 olarak saptandı.

AGBHS'a bağlı boğaz infeksiyonlarının tanısında boğaz çalkantısında antijen tarama testi yapılması özgüllük, pozitif prediktif değer ve negatif prediktif değer açısından tatminkar olsa da, duyarlılık açısından güvenilir bulunmamıştır. Boğaz çalkantısı ile elde edilen negatif sonuçların mutlaka kültürle doğrulanması gerekir.

PB - 48

İç Anadolu Bölgesinde VL Tanısında rK39 ve IFA Yöntemlerinin Karşılaştırılması

Ayşegül TAYLAN OZKAN¹, Selçuk KILIÇ¹, Mesut MUNGAN¹, Bekir ÇELEBİ¹, Eşe ASLAN¹, Cahit BABÜR¹, Kwang-Poo CHANG²

¹Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Sıhhiye, Ankara; ²Dep. Microbiol. & Immunol., Chicago Med School, Univ Health Sci., N.Chicago, ILLINOIS, USA

Hızlı ve doğru tanı, visceral leishmaniasisin (VL) özellikle çocuklarda ölümcül olması nedeniyle yaşamsal öneme sahiptir. VL tanısında altın standart Giemsa ile boyalı dalak ve/veya kemik iliği aspirasyonlarında amastigotların mikroskopik olarak saptanmasıdır. Ancak bu yöntem saha şartlarına uygun değildir. ELISA, IFAT, DAT ve FAST ile serolojik tanı göreceli olarak daha kolay olmasına karşın, bu yöntemler de uzun sürede sonuçlanmaları nedeniyle saha şartlarına uygun değildir. Moleküler teknikler son derece güvenilirse de oldukça pahalıdır ve zaman alıcıdır. Son yıllarda VL etkeni amastigotlarda yoğun olarak sunulan, kinesin bağlantılı proteinin tekrarlayan immunodominant epitopu rK39'un VL tanısında oldukça sensitif ve spesifik olduğu bulunmuştur. Ülkemizdeki yapılan bazı çalışmalarda da bu antijenin VL tanısında oldukça güvenilir olduğu gösterilmiştir. Çalışmamızda VL şüphesi ya da takibi ile izlenen 137 hastadan laboratuvarımıza gönderilen 163 serum örneğinde IFA ve rK39 dipstick testleri uygulanmıştır. 28 serum örneği her iki testle pozitif olarak bulunmuştur. Yalnızca iki serumda farklı sonuç elde edilmiştir. Endemik bölgeden gelen ve klinik olarak büyük bir olasılıkla VL olduğu düşünülen hastanın ilk incelemesinde IFA testi negatif, dipstick testi ise pozitif bulunmuştur. Yapılan Kİ incelemesinde amastigotların görülmesi üzerine tedaviye başlanılan bu olguda bir ay sonra IFAT'ında 1/512 titrede pozitif sonuç verdiği saptanmıştır. İkinci hastanın serum örneğinde ise IFAT 1/64 titrede pozitif iken, rK39 testi ile negatif sonuç elde edilmiştir. Ardışık olarak yapılan Kİ incelemelerinde amastigot görülemeyen bu hastanın tüberküloz olduğu saptanmış, bu hastalığın IFAT ile çapraz reaksiyon gelişmesine neden olabileceği düşünülmüştür. Her iki testle de pozitif saptanan 28 serum örneğinde IFAT titrelerin birinde 1/2048, 6'sında 1/1024, 11'inde 1/512, 2'sinde 1/256, 2'sinde 1/128, 6'sında 1/64 olduğu belirlenmiştir. Tedavileri başarılı olan ve tamamen iyileşen olgularda IFAT'ın titredeki düşmeye karşın bir yıla kadar pozitif olduğu gözlenmiştir. Benzer şekilde rK39'un da IFAT tireleri 1/64'ün altına düşene kadar pozitifliğini sürdürdüğü saptanmıştır.

Sonuç olarak; Ülkemizde VL'nin saha şartlarındaki tanısında, kullanım kolaylığı ve hızlı sonuç vermesi nedeniyle rK39 dipstick testinin uygulanabileceği, ancak tedavinin takibi için IFAT'ın daha iyi bir gösterge olacağı düşünülmektedir.

Fırat Tıp Merkezi Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvarında Son Bir Yılda Yapılan Dışkıda Parazitolojik İnceleme Sonuçları

S. KARAKOÇ, E. AVCI, A. Y. YÜCEL, A. KİZİRGİL, M. YILMAZ

Fırat Üniv. Tıp Fak. Mikrobiyoloji AD, Elazığ

Bu çalışmada 01.09.2005–01.09.2006 tarihleri arasında hastanemiz Mikrobiyoloji-Parazitoloji Laboratuvarına başvuran hastaların dışkı örneklerinde saptanan parazitlerin dağılımının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Dışkı örnekleri serum fizyolojik ile direkt olarak ve lügol solüsyonu kullanılarak mikroskopta incelenmiştir.

Toplam 2293 adet dışkı örneğinin 178'inde (%8) parazit saptanmıştır. Saptanan parazitlerin 5'i (%2,8) helmint, 173 (%97,2)'ü protozoondur. 178 pozitif olgunun irdelenmesinde; *E. coli* %39,8, *G. intestinalis* %25,8, *E. histolytica* %13,4, *Ch. mesnili* %11,2, *T. hominis* %3,9, *H. nana* %2,8, *A. lumbricoides* %1,2, *Taenia* %1,1 oranlarında saptandı. Yapılan incelemede pseudoparazit olduğu anlaşılan bir olguda *D. dentriticum* yumurtaları görüldü. Eşey yönünden yapılan incelemede, eşeyler arasında istatistiksel anlamda fark saptanamadı.

Sonuç olarak; daha önce yapılan çalışmalarda elde ettiğimiz gibi sanitasyona bağlı dağılım gösteren helmint enfeksiyonlarının azalma eğilimi gösterdiği, kişisel hijyene bağlı olan özellikle protozoa enfeksiyonlarının hala bölgemiz için önemli bir sağlık sorunu olduğu sonucuna varılmıştır. Okul taramalarında da elde ettiğimiz gibi kişisel hijyene uyulmasında ilköğretimin ne kadar etkili olduğu vurgulanmaya çalışılmıştır.

KATILANLAR

A

Eralp Arıkan, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Celal Ayaz, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Mucide Ak, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Münir Aktaş, Doç. Dr.
Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Yakut Akyön Yılmaz, Prof. Dr.
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Hande Arslan, Prof. Dr.
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi

Nezahat Akpolat, Doç. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Münir Aktaş
Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Zerrin Aktaş
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi

Kürşat Altay
Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Oktay Alver
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

Sema Aytekin, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Sema Aytekin, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Hayrettin Akdeniz

Yılmaz Ata

B

Selim Badur, Prof. Dr.
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi

Yıldırım Bayazıt, Dr.
Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Mehmet Bakır, Prof. Dr.
Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü

Nurcan Baykam, Doç. Dr.
Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Mehmet Nuri Bozdemir

Turan Buzgan, Uzm. Dr.
Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü

Çağrı Büke, Doç. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

C-Ç

Mustafa Kemal Çelen, Yrd. Doç. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Aysel Kocagül Çelikbaş, Uzm. Dr.
Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Sevil Çetin
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Semra Çalangu

Feray Çetin

D

Tuğrul Dereli, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Süleyman Demir
Diyar-Med

Mustafa Demirbilek
Nükleer Teknoloji Ürünleri

Süleyman Değirmenci
Diyar-Med

Nihal Doğan
Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
Levent Doğancı, Prof. Dr.
*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp
Fakültesi*

Hayati Güneş
*Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp
Fakültesi*
Deniz Gür, Prof. Dr.
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

E

Haluk Eraksoy, Prof. Dr.
*İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp
Fakültesi*
Sibel Ergüven, Prof. Dr.
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
Mustafa Ertek, Doç. Dr.
*Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi
Başkanı*
Yasemin Ersoy, Doç. Dr.
İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi

G

Ayşen Gargılı
*İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp
Fakültesi*
M. Faruk Geyik, Doç. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi
Deniz Gür, Prof. Dr.
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
A. Yüksel Gürüz, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Serap Gencer, Doç. Dr.
*Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve
Araştırma Hastanesi*
Yaşar Göz
Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi
Kadri Gül, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi
Serda Gülsün

H

Sevgi Yılmaz Hancı
Volkan Hancı
Fatma Hakim
Mesut Hanidanoğlu
Süleyha Hilmioğlu Polat, Doç. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Salih Hoşoğlu, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

İ

Ramazan İnci, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Hicran İzci
Ayfer İmre

K

Ebru Kandıralı
Zafer Karaer, Prof. Dr.
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi
Selda Karakadioğlu
Asya Sağlık Ürünleri
Ülkü Karaman
İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi
Tekin Karslıgil

Ali Kaya, Prof. Dr.
Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi

Metin Korkmaz, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Filiz Kerküklü

İ. Soner Koltaş, Doç. Dr.
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi

Mustafa Kölmek
*Başbakanlık GAP Bölge Kalkınma
İdaresi Başkan Yrd.*

Zafer Kurugöl, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Salih Kuk
Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi

M

Ömer Mete, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

O-Ö

Ahmet Özbilgin, Prof. Dr.
Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi

M. Ali Özcel, Prof. Dr.
Türkiye Parazitoloji Derneği Başkanı

Tuncer Özekinci, Yrd. Doç. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Ahmet Faik Öner, Prof. Dr.
Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi

Yusuf Özbel, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Oral Öncül, Doç. Dr.
GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi

İpek Östan
*Celal Bayar Üniversitesi Meslek Yüksek
Okulu*

P

Erdal Polat, Yrd. Doç. Dr.
*İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp
Fakültesi*

S-Ş

Rabin Saba, Doç. Dr.
Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Hatice Şanlıavcı

Fatma Sırmatel, Prof. Dr.
Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi

Sezak N
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Serap Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Rıdvan Şeşen, Doç. Dr.
*Dicle Üniversitesi Fen-Edebiyat
Fakültesi*

T

Gönül Tanır
*Dr. Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları Eğitim ve Araştırma
Merkezi*

Mehmet Tanyüksel, Prof. Dr.
Gülhane Askeri Tıp Akademisi

Mehmet Ali Taş, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Fikret Tekay
*Kadın Hastalıkları ve Doğum
Hastanesi, Ş.Urfa*

Fusun Topçu, Prof. Dr.
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Nilden Tuygun
Dr. Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve

*Hastalıkları Eğitim ve Araştırma
Merkezi*

Necla Tülek, Prof. Dr.
*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp
Fakültesi*

Emel Tümbay, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

U-Ü

Petek Uçkan

Cengiz Uzun, Uzm. Dr.
Alman Hastanesi

Meltem Uzun, Prof. Dr.
*İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp
Fakültesi*

Ramazan Uzun, Dr. Vet. Hek.
*Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık
Hizmetleri Genel Müdürlüğü*

Ahmet Üner, Prof. Dr.
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

V

Zati Vatanserver
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Y

Ekrem Yaşar

Şahin Yazıtürk
Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi

O. Şadi Yenen, Prof. Dr.
*İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp
Fakültesi*

Taner Yıldırım, Uzm. Dr.
*Okmeydanı Eğitim ve Araştırma
Hastanesi*

Mustafa Yılmaz
Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi

Hasan Yılmaz, Prof. Dr.
Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi

Bayram Ali Yukarı, Prof. Dr.
*Akdeniz Üniversitesi Burdur Veteriner
Fakültesi*

Ayşe Yüce, Prof. Dr.
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

DİZİN

- Ağaoğlu Z. s.42
Ak M. s.33, 48
Akalin H. s.34
Akisü Ç. s.32, 38, 45
Aksaray N. s.18
Aktaş M. s.30, 31
Aktaş F. s.38
Aktaş Z. s.51
Aktaş H. s.17
Alabaz D. s.18
Albayrak D. s.56
Alhan E. s.18
Alp Çavuş S. s.15, 39
Alptekin D. S.16, 17, 18
Altay K. s.30, 31
Altuğ N. s.29, 42, 49
Alver O. s.34, 43
Aslan E. s.58
Aslan M. s.20
Aşar K. s.25
Atambay M. s.24, 43
Ateşçelik M. s.49
Ayaz E. s.41
Aycan ÖM. s.43
Aydın A. s.29, 30, 41, 50,
Aydın L. s.43
Azizi NR. s.48
Babür C. s.29, 58
Bakıcı MZ. s.56
Bakır M. s.56
Bal Ç. s.51
Balcı İ. s.52
Baştürk M. s.49
Bay Karabulut A. s.43
Baydır S. s.46
Bayram Delibaş S. s.32
Beck DL. s.35
Bozdemir MN. s.49
Bulut Y. s.55
Chang KP. s.58
Çakır N. s.15, 39
Çelebi B. s.58
Çetin S. s.45
Çiçek M. s.37, 40
Çiçek M. s.19
Çimli Aksoy Ü. s.32, 38
Dağcı H. s.46, 48
Daldal N. s.24, 43
Day M. s.51
Değer S. s.30
Demircan C. s.43
Demirci M. s.27
Demirel MM. s.48
Demirkazık M. s.17, 18, 42
Dilek AR. s.53, 54
Diren Ş. s.51
Doğan N. s.35
Doğancı L. s.56
Doğukan M. s.54, 55
Dökmetaş İ. s.56
Dumanlı N. s.30, 31
Duru F. s.56
Durupınar B. s.32
Ekerbiçer H. s.57
Ekinçi Ö. s.50
Ekmen MC. s.32
Elaldı N. s.56
Elgün G. s.17
Engin A. s.56
Ercan İ. s.34
Erdenizmenli M. s.15
Eroğlu F. s.17
Ertabaklar H. s.26
Ertuğrul B. s.20
Fıışgın T. s.56
Gerzize Y. s.46
Girginkardeşler N. s.36
Göz Y. s.29, 30, 41, 42, 49, 50
Gül A. s.37
Gündüz A. s.55
Güneş H. s.27
Güzel Tunçcan Ö. s.38
Haholu A. s.50
Heper Y. s.34, 43
Hızel K. s.38
Haupt ER. s.35
Hökelek M. s.32
İnceboz T. s.32, 45
Kanat Ö. s.38
Kaplan M. s.23
Karabay O. s.57
Karagenç T. s.15
Karakoç S. s.47, 55
Karakuş R. s.38
Karaman Ü. s.24
Kaya S. s.27
Kertil R. s.42
Kılıç S. s.29, 58
Kılıç E. s.43
Kılıçaslan İ. s.49
Kilimcioğlu AA. s.25

- Kizirgil A. s.47, 53
Kocabaş E. s.18
Kocaçiftçi İ. s.17, 23
Koç N. s.57
Koçoğlu E. s.57
Koltaş İS. s.16, 17, 18, 23, 42,
Korkmaz E. s.47, 54
Körkoca H. s.37
Köroğlu G. s.25
Kuk S. s.23, 49
Kuralay F. s.38
Kurt Ö. s.36, 48
Kuruüzüm Z. s.39
Limoncu ME. s.26
Mandıracıoğlu A. s.48
Miman Ö. s.24
Mungan M. s.58
Müsellim B. s.20
Ok ÜZ. s.36
Ole-Nguyaine S. s.35
Östan İ. s.26, 36, 48
Över L. s.32
Özbek E. s.28
Özbel Y. s.26
Özbilgin A. s.25, 26, 36
Özden M. s.23
Özensoy Töz S. s.26
Özerdem D. s.17
Özkan C. s.49
Öztürk Ç. s.43
Petri WA s.35
Polat E. s.20, 50
Sağlam H. s.26
Sahin S. s.38
Sam NE. s.35
Sapmaz Karabağ S. s.39
Sesli Çetin E. s.27
Sezak N. s.15
Sönmez Tamer G. s.33, 42, 45
Sözen E. s.52
Şahin S. s.32
Tabak T. s.25
Tanır G. s.25
Tanyel E. s.56
Tanyüksel M. s.48
Taş T. s.27
Taş Cengiz Z. s.19, 40
Taşdelen Fışgın N. s.56
Taylan Özkan A. s.25, 29, 58
Tekay F. s.28
Threlfall EJ. s.51
Töre O. s.34, 43
Tuncay S. s.32
Turhan V. s.20, 50
Turtay MG. s.45
Tuygun N. s.25
Tülek N. s.56
Ulutan F. s.38
Usluca S. s.32
Usluca S. s.38
Üner A. s.46
Willke A. s.42
Yağcı Ş. s.46
Yakupoğulları Y. s.47, 53, 54
Yalçın G. s.32, 38
Yanık K. s.32
Yaşar S. s.24
Yazar S. s.43
Yaztürk Ş. s.47, 53, 54
Yıldız M. s.49
Yıldız F. s.55
Yıldız Zeyrek F. s.46
Yılmaz E. s.43
Yılmaz M. s.47, 53, 54, 55, ,
Yılmaz F. s.57
Yılmaz H. s.19, 40
Yiğit N. s.50
Yurdagül C. s.48
Yüce A. s.39
Yüksek N. s.41, 49

